

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

6-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Nyiltár sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 857.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1903.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Szombat, május 23.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezetékek: Magyar képviselők Horvátországban.

A képviselőház ülése.

Kereskedők szervezkedése a megyében.

Politikai érdekeségek.

A Tisza-Rakovszky párbaj.

A horvát forrásokok.

A piros keszkenő.

A város csatorna-pöröl.

Tihanyi Irma könyvet ír.

A négyesület közgyűlése.

A dobri mandátum.

Iskola, tanító és diákok nélkül.

Tárca: A lavina. Írta: Szabóné-Nogáll Janka.

Regény-Csarnok: Klára grófnő. Fordította: Ritt Gyula.

Magyar képviselők

Horvátországban.

Arad, május 22.

Minden tekintetben rokonszenvvel kíséreljük a magyar parlament néhány tagjának vállalkozását, kik a horvátországi események tanulmányozása végett a helyszínre készülnek utazni, s közvetlen tapasztalatok és benyomások révén teszik szavá a képviselőházban a magyarellenes horvát forradalmat.

Mert hogy ellenünk szervezett forradalmat szítottak odalenn, azt ostobaság volna nem látni.

A bán kormányzásának gyöngesége megérlette a dolgokat odáig, ahol immár csak a vaserejű diktatura segíthet. Meg a vér, sok vér. Békés polgárok házáat, üzletét fanatikus csapatok támadják meg, halállal fenyegetőzve, rombolván rombolva.

Hazudik, aki azt, ami odalent történik „csöcselék“, meg „rosszlelkű“ izgatók munkájának, a pusztító szenvedélyek elszabadulásának mondja. A tömeg parasztokból, békés népből, meg intelligens civilizált uri emberekből áll össze, hogy széttörje mindazt, ami magyar. Finom uri dámák oly nótákban éneklék meg a magyarok romlását, amiknek szövegétől rendelőkben gránátos őrmesterek is elpirulnának.

S amikor rombol ez a nép, gondosan megválogatja, melyik a magyar vagyon, melyik a horvát vagyon s csak a magyart bántja, a horvátot óvja.

A hatóságot — csodálatos módon — sohse lehet otthon találni, ha védelemről, ha katonák kirendeléséről van szó. Akad már olyan civil hatóság is, amelyik egyenesen megtagadja a magyarok oltalmazását.

Természetes dolog, hogy katonák is résztvesznek már a lázadásban. A rombolás művében, amely egészen szabályszerűen történik, előre megállapított időben, sok helyen egyszerre. Természetes dolog, ha az — ki tudja, mily célra — eltűnt dinamit tömegek tolvajait nem lehet kézrekeríteni.

Azok a szegény emberek pedig — többnyire vasutasok — akik odalent a magyar állameszmét képviselik, állandó remegésben élnek, ki tudja, megéri-e a holnapot, ki tudja, nem kell-e holnapután koldus módjára világgá futniok.

Mert őket a magyar állam keze, hatalma, tekintélye nem védi.

Hol vannak azok a szuronyok, a melyek számát kell szaporítani, a mikor a horvát forradalom leveréséről lenne szó?

Jó emberek, a kiknek homlokán a haláltól való remegés verejtéke üt ki, nyugodjatok meg, nincs semmi baj. Benneteket agyonvernek talán, a holmitokat feldulják talán: de mi itt a Dráván innen szaporán énekeljük a Gotterhaltét. Ez a tudat csak megaranyozza talán a halálhörgések pillanatait?

Szegény magyar állameszme, ha legyürnek, ha meggyaláznak, épületeid falán beronditanak, bemeszelnek, onnan leszaggatnak: ne busulj. Majd csak mozgósítják a katonaságot a macedon eszme megoltalmazására. A te védelmedben sok lenne bepizkolni akár csak egy szál baka tölténytartó szíját.

... Micsoda bombázást vinne véghez akármelyik tisztességes állam, ha ezredrészt annyi folt esnék a becsületén, mint a mennyi most esik a miénken Horvátországban. Eh ne beszéljünk róla. Ki beszél itt nemzeti becsületről, nemzeti érdekekről, az állam területe integritásáról? Mi kanapé processusokat bonyolítunk le a házelnöki szék körül, és világpusztulás készül, ha nem nemzetipárti jegyző ül a Lázár Arpad örökébe.

Nem apró bajok, nem lokális perpatvarok azok ott lenn horvát földön. Az a készülő forradalom. Itt vannak az adatok róla.

Rendszeres izgatás, lázítás folyik ott lenn. Agitátorok járják be az országot, mindenféle szóval és írással tüzelik a né-

A lavina.

Írta: Szabóné-Nogáll Janka.

Egyszer, mikor már nem is várták, nem is álmodták, vendég érkezett az ajtó elé és bátran becsengetett. Egészséges, szép vidéki fiatalember volt. Olyan új fiú, kit otthon az édes anyja látott el talpig tiszta ruhával, szépen kefélt kabáttal és főképpen új kalappal, mielőtt kiküldte volna a nagyvilágba. A ruha feltűnően új, tiszteletreméltóan becsületes és szinte hihetetlenül tartós kelmeből való volt. Olyan ruha, melyhez a szabó odaszabta még az ujját is, mint mondani szokták, a rendelő pedig azonnal eleget tett érte, amint szintén mondani, leginkább pedig álmodni szokták. A színe és a szabása ellen ugyan némileg kifogása lett volna a hajdani walesi hercegnek. De hát uram isten, minek kellett volna azt még ő fenségének is megmutatni? Hiszen látta az egész város. Látta őzv. Kucsoráné, az édes anyja barátneje, aki tán nyilatkozott is. Soha világéletében ilyen tökéletesen kifeszített fiút ő még nem látott. Ez már beszéd. Őzv. Kucsoráné világélete teljes hetven év óta tartott.

Nemcsak a külső ruháján, hanem az egész fiún: kedves nézésén, bíró mosolygásán, piros arcán, szép vállain meglátszott, hogy édes anyja van. Régi fajtája, igazi édes anyja, ki mai napig minden mosakodás után, lett lé-

gyen az képletes vagy csak szappanos, alapos vizsgálatot tartott az igazságot és füleket illetőleg. Vigyázott minden gombra, minden sóhajásra és egy teljes tucat fehér vászonzsebkendőt adott vele. Megmerkelte mind a kettőt. A kendőket piros pamuttal, a fiút intésekkel. Mivelhogy így majd sem a sok drága zsebkendő, sem a szép úde fiú el nem vész...

Csak az eltévelyedéstől őrizkedjél édes fiam. Ha vagy egy zsebkendő elvész, vagy egy gonosz asszonyszemély veti rád a szemét, soha azt másnak, mint nekem, meg ne mondd. Ird meg világosan. Ne tagadj el soha semmit és főképpen ne hogy hazugságba essél.

Az új fiú ezeket az intéseket erősen vállalta. Különösen azt, hogy a hazugságtól őrizkedik. Mert erre nézve volt a házban egy jeles hasonlat.

— Az első kis hazugság, édes fiam, olyan mint egy csöppnyi gaz, melyet egy madár röpében elejt, gondtalanul a havas fölött. A gázocska gurul, növekszik, gyarapodik s mire a völgybe ér, mint rémes, pusztító lavina temeti el a virágzó falut.

Ezt a hasonlatot az édes anyja még lánykorában olvasta. Egy napon barna fődélű könyvből, mintha előtte lenne ma is... Nagy jeleségéi fogva soha el nem felejtette és a fia lelkébe is beoltotta. A lavina náluk hetenkint kétszer került elő, csakugy, mint a káposzta.

Egyszer töltve, egyszer üresen. Egyszer ravasz célzással, egyszer az általános haszon érdekében. Vele jött a nagy utra is. A lavina ott volt a szépen bepakolt álmái, vágyai és vászonzsebkendők között. Hát ilyen volt az a fiú, aki jött és egyenesen becsöngetett egy ajtón, melynek kilincse sok nyitogatástól vésült el egykor, s melynek nyitását már nem várták, nem is álmodták.

Odabenn hárman ültek egy olyan ebédlőben, melyet evés után nem szoktak kiszéllőtetni. Következésképpen rozzant, fényezett butorok között, olcsó fajta fakó szőnyegen és lankadt, életunt függönyök árnyékában. Az asztalon nem maradt ezüstlábu gyümölcstartó, cukorpapír és vörös boros pohár, mint az olyan ebédlőben, melyet széllőztetnek. Csak egy kis maradék étel délről, letakarva gyűrött kendővel. A legyekből féltették. De nem a tisztaságot szerető ember bánkódásával, hanem elkeseredett, dühös kenyér-irigységből.

Hárman ültek ebben a szobában: egy vén ember, egy asszonyság és egy fiatal nő. És ezeket az alakokat, bármint erőlködünk is, másképpen mint így, nem lehet megnevezni. A férfi világért sem volt öreg ur, még csak öreg ember sem, hanem vén ember. Göthös, zsörtölődő, lukar és haszonleső. Az öreg asszonyság nem lehetett néni, se mama, csak asszonyság, megverve mindama tulajdonságokkal, melyek ezt a keletlen szót jellemzik.

pet. Gyilkolásra oktatják és az anyaországától való elszakadásra biztatják. Nincsen lenn biztosságban semmi: sem a zászlónk, sem a címerünk, sem az államiságunk, sem véreink élete és vagyona. Már van statárium Horvátország egy részében, de féltő, hogy már a statárium se segít . . .

Ki csinálja, ki készíti elő a forradalmat, láthatja mindenki, tudja mindenki. Azok csinálták, azok készítettek elő, akik, most maguk is rámutatnak a veszedelemre, akik maguk is orvoslást kérnek (amikor már biznak benne, hogy az orvosság későn érkezik) s azok, akik minden bünt, minden felelősséget a bánra iparkodnak háritani, hogy utóbb moshassák a kezöket, mondván: „Mi ártatlanok vagyunk, mi figyelmeztettünk a veszedelemre.” A horvát tuzló tartománygyűlési képviselők ezek, s a velük szövetséges horvát diákság.

Sok segítők voltak. Maga a bán is, a gyengeségével és ingadozásával. A hatóságok is, féktelen magyargyűlöletükkel.

Nagyon jól teszik a magyar képviselők, ha ellátogatnak kissé a Dráva tulsó oldalára és személyes meggyőződést szereznek róla, hogy hova kell lesújtani a megtorlás bárdjának, mikor elégtételt kér a vérbe mártott állameszme, és igazságot keres a halálra sértett magyar nemzet.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 22.

A mai nap eseménye, hogy a kvótavitát befejezték és Bedőházy rövid beszéde után a záróbeszédet következhetett. Széll Kálmán miniszterelnök szintén reflektált a vita alatt felhozott ellenvetésekre. Polemikus beszédben a szabadelvűségről és a parlamentarizmusról nyilatkozott. Végre szavazhatott a Ház, de ezuttal is névszerint.

A Rátkay indítványát elvetették és azután a miniszterelnök javaslata feletti szavazást holnapra halasztották.

A mai rendje az ülésnek is igen boszantotta a szabadelvűpártot és ma sokan propa-

gandát csináltak annak a tervnek, hogy a Házat oszlassák fel, mert addig rend nem lesz.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Apponyi Albert gróf.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László, Plósz Sándor dr., Láng Lajos és Cseh Ervin miniszterek.

Elnök fél 11 órakor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

(A kvótabilitás.)

Bedőházy János elfogadja Rátkay határozati javaslatát, annál is inkább, mert a korona hatáskörét úgy is tultengőnek tartja. Mindenből közös ügyet akar már Ausztria csinálni, még a horvát ügyekből is. Ha ez a 67-es törvényből folyik, úgy ezt a törvényt el kell dobni. Nem fogadja el a kvótajavaslatot.

Elnök a vitát bezárja.

Széll Kálmán miniszterelnök a kvótabilitás megválasztását a törvényből folyó követelménynek tartja. Sokan kifogásolták, hogy a király dönti el mostanában a kvótát. Elmondja az utóbbi évek kvótatörténetét, amely szerint a bizottságok évenként megvitatták a kvóta-ügyet, de a törvényhozó testületek azért nem foglalkoztak a kvótával, mert nem volt hajlandóság Ausztriában semminemű parlamenti tárgyalásra. Mindenkor, a minor megakad a parlamentek működése, a király dönt egy évre a törvény értelmében. Nem áll az, hogy a kvótát csak 10 évre lehet megállapítani, a törvény azt mondja, hogy idődől-időre kell megállapítani.

Barabás Béla: Meghatározott időre!

Széll Kálmán miniszterelnök: Természetesen! Egy év is meghatározott idő. A kiegyezést sem 10 évre kell megkötni, hanem meghatározott időre.

Tiltakozik az ellen, hogy Bécs parancsára tenne bármit is. A mi a valutakérdést illeti, minden törvényes intézkedést megtettek a kormányok, hogy az keresztülvitessék. Ha a kormány és illetve szóló Bécsnek respektálná, illetve Bécsről félné, vagy meghunyászkodna, akkor nem harcolt volna másfél évig az osztrák kormány a kiegyezés kérdésében. Epen mert Magyarország érdekeit körömszakadtáig védte, bizonyította be, hogy nem hunyászkodik meg senki előtt. (Zaj balról.)

Kaas Ivorral polemizál ezután és ismétli, hogy igenis egész világ választja el a néppárttól. Szóló azt a szabadelvűséget vallja magának, a mely örök igazságon alapul, a mely embert és társadalmat jog és igazság alapján bírál és ítél meg és egyenlő bánásmódban részesít. Ennek ellenében Kaas csak keresztény államot ismer, holott az államnak nem szabad felekezeti jellegűnek lennie, hanem egyenlőségnek kell az államban uralkodnia.

Kaas Ivor báró: Ez szabadelvűségi felfogás!

Vészi József: Ez nemzeti felfogás!

Széll Kálmán miniszterelnök: Soha párt-hatalmi érdeket nem szolgál, hanem mindig a törvényt és igazságot. A mi az agrarizmust és merkantilizmust illeti, mindig az ország gazdasági érdekeit mozdította elő, a mely magában foglalja a mezőgazdaságnak, valamint az iparnak és kereskedelemnek érdekeit és ezeket meg is védelmezte, de soha egyoldalú nem volt.

Szól ezután a közös miniszterek felelősségéről és kifejti, hogy a közös miniszterek felelősek a delegációnak azért, hogy a megszavazott összegeket csak az előre jelzett célokra fordítják.

(A passzív rezisztencia.)

A mi végül a passzív rezisztenciát illeti, az ép oly kevéssé cselekmény, mint ahogyan az obstrukció sem alkotás, hanem negációja minden akciónak. Az ellenzék egyre azt hajtogatja, hogy fél a precedenstől, holott eljárása az ellenzéköt bizonyítja, mert ıme nem fél a precedenstől, hanem megakadályozza a parlamentnek minden működését. Így az ellenzék minden évben kormányválságot csinálhat. (Nagy zaj.)

Leszky: Miért nem kérdezték meg a nemzetet!

Széll Kálmán miniszterelnök: Az ellenzék a merev, rideg ellentállást hirdeti és durva csomót köt a parlament működése elé. De hirdeti ezzel szemben, hogy nincs joga senkinek és az ellenzéknek sem a magyar parlamentarizmust megbontani és a parlamentarizmust minden eszközzel meg kell védelmezni. (Éljenzés jobbról. Zaj balról.)

Szocolláry György: Ne lármazzanak egyre odaát!

Kubik Béla: Csak te hallgass! Gyönyörű gyerek vagy te! (Derűtség.)

Kaas Ivor báró személyes kérdésben kijelenti, hogy nem azt mondta „csak” keresztény államot akar, mert tudja, hogy az állampolgárok jogait respektálni kell, de ő az államot nem azon egyházpolitikai alapon akarja fejleszteni, a melyet a szabadelvű párt csinált, hanem történelmi alapon. Keresztény politika kell ide. Ethiszi egyébként hogy a miniszterelnök agrárius is, merkantilis is!

Főkiáltások: Is! Is! Is! (Derűtség.)

(Szavazás.)

Rátkay László rövid zárószava után következett a szavazás. Előbb Rátkay László javaslatára szavaztak. Rátkay és társai névszerinti szavazást kértek.

Elnök kibuzza az O betűt.

Felkiáltások a szélibalon: Oh! Oh! Oh jaj nekünk!

Végre a legfiatalabb nem lehetett se kisaszszony, se fiatal asszony. Az egyiknek a fiatalos finomsága, a másikkak a vonzó bája teljesen hiányzott belőle. Nő volt. Olyan értelemben, ahogy a fővárosban mordják: egy nő. A sok közönséges gond úgy ülte a lelküket, amint a szobát a nehéz ételszag. A szívük fáradt és lomha volt, mint a szőnyeg és a reményeik olyan csüggedtek, miut a jutta-függöny, mely ronda és kopott rojtjaival elvett előlük mindent, ami messze tőlük talán napfényben csillogott.

Szegények voltak, de fővárosiak. A szegénységükben nem volt poezis, nem volt tisztaság, békétűrés és jóleső biztosság, mint a falusi szegénységben. Sivár, zavaros, keserű és aljas szegénység volt ez, amilyenné a siető város teszi. Az a zaj és csörtetés, melylyel itt az idő rohog. Megy és nem lehet marasztalni. Futás közben gonosz dátumokat kiált vissza és kegyetlenül, csufondárosan rikoltja el a fővárosi szótár legremesebb szavát: a fertály, a fertály . . . November közeledett, itt volt már a küszöbön és a különbejárati szoba, melyből egykor a jólét forrása fakadt, két hónap óta üresen, gazdátlanul volt.

— Nyisd ki csak az ajtót, Hanna. Nyisd ki csak . . .

A szőke nő már felugrott, megigazította a haját, a szemöldökeit is kisimította, még a száját is megnedvesítette abból az egyszerű okból, hogy a cseppetűhangok megértésére az aszszonyoknak hatodik érzékük van. O már

tudta, hogy most nem hiába nyitja ki az ajtót. Ez a Hanna egy olyan barnára száradt szőke asszony volt, ki lassan elhamvad, mintha titkos, benső tüzek emésztenék. A szája mind egyre keskenyebb lesz, az álla hegyesebb, a hangja mélyebb, suttogóbb, kék szemei olyan vakítóan fényesek, mint az üveg, mely mögött mesterséges világosság ég. A mozdulatai olyan bizalmasan hanyagok, fáradtak és álmosak, mintha már leakarná bontani duzzadt haját, hogy egy utolsó ásitással éjjeli nyugalomra merüljön. De ekkor kinyitja a száját és csillogtatja fényes fogait. Mintha egy titkos örvény nyílt volna meg, melyhez közel menni szédítő kíváncsiság és pusztító gyönyör. Az aszszonyok azt mondják az ilyenre, hogy még csak nem is szép, de a férfiak visszakapják utána a fejüket, ha csak a szoknyája suhogását hallják.

— Hanna még most sem nyitottad ki?

A vén ember és az asszszonyosság már türelmetlenül ment az előszoba felé, honnan Hanna most már bekísérte a vendéget.

Milyen régen várták! Igazán, csakugyan az a bizonyos fiatal ur, ki levelezést kezdett a hirdetés után, ki családias otthont keres? Mennyire örülnek, hogy eljött és biztosítják, hogy ide jó helyre került. A szoba szép és tiszta, az ellátás kitűnő, a családi élet nyugalmas, édes boldogság itten.

— Hanna, hozasd el a lakónk csomagjait.

— Két nagy láda lenne? és saját ágynemű? Még ezüst evőeszköz is!

— Hanna, csak hozasd el a lakónk csomagjait.

Hanna fáradtan és lustán alig mozdult, csipkekendőjét vetett a fejére, lassan elindult. De visszatért megint, csillogtatta fogait, ránézett a lakóra és azt mondta, hogy talán nem is olyan sietős a beköltözés.

— A szoba kicsiny és bizonyosan nem fényes a berendezése. Az ellátás pedig . . . Az ára havonként negyven forint. Nem tetszik egy kicsit körültekinteni? Tanácsolom, igazán tanácsolom. Jóformán életkérdés és okos dolog nem siettelni . . .

De azért mégis kiment az utca felé és a csomagokat mégis elhozta. Az új fiu azonnal elfoglalta a szobát. Hanna nyitotta ki előtte az ajtót és az egyetlen szőke mindjárt le is dobta gyöngyvirágillatú csipkekendőjét. A falról, olajfestékes képről egy öreg tábornok nézett le rájuk. Szegény tábornok, az üldözött legyek rajta töltötték ki titkos boszujukat. A szőke nő áhitatosan nézett fel rá és bemutatta.

— A papám . . .

Aztán lassan és fáradtan elhagyta a szobát. Az új fiu egyedül maradt új otthonában, melyet ezentul nem az édes anyja fogrendben tartani. A port, igaz, nem ő fogja letörölgetni, de azért örködni fog a szoba és lakója fölött. A fiunak mindent, de mindent körülményesen meg kell írni. Ah, nem azért, mintha otthon nem tartanak teljesen önálló embernek. Sőt az édes anyja saját szemével látta, hogy a fiu Embertant tanult, de még Lélektant is. Ennél-

Rátkay javaslatát 124 szóval 37 szavazat ellenében elvetették.

Ezután a miniszterelnök javaslata felett kellett volna dönteni, miután azonban újból névszerinti szavazást kért az ellenzék és azt holnapra halasztani kérték, e felett csak holnap dönt a Ház.

Elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után

Elnök holnapra javaslatot tesz a napirend iránt. A névszerinti szavazás után a mai napirenden lévő tárgyak következenek.

Molnár Akos a kérvényeket kéri a névszerinti szavazás után tárgyalatni. A Ház az elnök indítványát fogadta el.

(Az udvar és tanácsosai.)

Következett Holló Lajos interpellációja, mely így hangzik:

1. Szükségesnek találja-e a miniszterelnök ur, hogy a most folyó küzdelemben a korona pártokon felüli jellege a maga érintettségében megőriztessék?

2. Hogy minden idegen befolyás kizárásával a korona a küzdelem céljairól és a nemzet törekvéseiről helyesen és hűen informáltassák.

Az interpellációt kiadták a miniszterelnöknek.

TÁVIRATOK

A macedón zavarok.

Konstantinápoly, máj. 22. Bulgáriából terjesztett hírek, hogy a macedón bizottság Konstantinápolyban és Drinápolyban Szalonikihez hasonló merényletet készít elő, nem nyernek megerősítést. Erre nézve semmi jelek sem fognak fenn. Ugy látszik, a bizottságok már nem rendelkeznek elegendő eszközök felett. Különböző a török kormány részéről tett óvintézkedések ezt ha talán nem is, ténnek lehetetlenné, de mindenesetre igen nehezen kivihetővé teszik.

Konstantinápoly, május 22. A porta optimista felfogása, hogy az albán ellenzék elleni akció az Ipekbe való bevonulással befejezettnek tekintendő, ugylátszik, nem nyer igazolást. Sansi basa kénytelen volt egy dandárral a reka-törzs területére indulni. Hasonló expedíciók lesznek előreláthatólag a Hasi és Lum-törzsek területére, annak dacára, hogy mind a három törzsnek a meghódolását jelentették. A Becsani orthodox kolostornál egybegyűlt ellenzéki albánokkal tárgyalnak. A kolostor kellő

fogva ismeri az embereket, a lelkeket és biztos, hogy nem lehet becsapni. De azért csak írjon mégis, egy pár jó példázat soha meg nem árt. És otthon ezer jó példázat volna még a lavinán kívül.

Este, vacsora után, a flu meg is írta a levelet. Jelentette, hogy a szobája remek, az ellátás isteni. A házban van egy tiszteletreméltó öreg ur, negyvennyolcból. Budavár bevételénél ő volt az első a várókban. És egy édes, jószágos öreg mama, aki szülői gonddal veszi körül. Holnap ő maga tisztogatja meg az ezüst esz-cájt és gondozni fogja a fehérenmüt. A drága holmi rendben van és nem vezett el még egy zsebkendő sem. Ezzel pontot tett, bevégezte az írást és lefeküdt aludni.

De nem tudott ám. A jó isten tudja mi bántotta, de csak nem bírta lehunyni a szemét. Mintha irni kellett volna még valamit. De hogy mit, nem süttötte ki egész világosan reggelig. Végre reggel megint elővette a tollat és sebtiben firkált még valamit.

Hogy van a házban a két tiszteletre méltó öregén kívül egy nőszemély is, egy tábornoki vérből származó rokon, aki itt él, mert özvegy, mint ahogy özvegy nálunk is özvegy Kucsoráné... Aztán csokoltatja milliószor a Kucsoráné kezét és marad holtig hű igaz és őszinte fiú.

Szó, ami szó: a madárka elejtette a fűszalat és a lavina gurult.

oltalmazása végett Oroszország lépéseket tett a portánál. Hivatalosan nem erősítik meg azokat a híreket, a melyek szerint az Ipekben tartózkodó uléma bizottság tagjait erőszakosan magukkal vitték azok az albánok, akik a hegyek közé vonultak vissza. Az összes európai vilajetekből érkező török jelentések szerint a bizottságok működése érzékenyen meg van akasztva a porta erélyes és következetes intézkedései által. A bandák üzelmei is láthatólag szűkebb körre szorúlnak, úgy hogy a bandák garázdálkodásának mielőbbi teljes elnyomása várható.

A kongregációs-párti tisztek.

Páris, máj. 22. De Serous ezredest, a Nantesben fekvő 3. dragonyoszezredtől rendelkezési állományba helyezték, mert nem büntette meg De Lestapis hadnagyot, a ki a premontrai kolostor bezárásánál nem akart engedelmessé válni a rendőrbiztos utasításának. Ugyanez okból fogsággal büntették De Vilepin kapitányt is. Hír szerint a 3. dragonyoszezredet át fogják helyezni.

Kereskedők szervezkedése a megyében.

(A kisjenői kereskedő-egyesület alakulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Jelentőségéhez illő komolysággal, nagy érdeklődés mellett folyt le áldozó csütörtökön a *kisjenő-erdőhegy- és vidéki kereskedők egyesülete* alakuló közgyűlése. A közgyűlés magasan fölül emelkedett valamely egyesületi aktus fontosságán, egyrészt, mivel az első eset volt, hogy a vidéki mezővárosokban és falvakban lakó kereskedők területenkint tömörülnek érdekeik védelmére, másrészt, mert a közgyűlés lefolyása alatt annak szemlélői elé tárták az okokat, melyek e szervezkedést immár halaszthatatlanul sürgőssé tették. Emelte a tegnapi esemény jelentőségét az az érdeklődés és rokonszenv is, a mellyel az iránt az aradi kereskedők viseltettek, s a mely a közgyűlés során több ízben, a kamara s az aradi kereskedők köre képviselői részéről kifejezésre is jutott. A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást vesszük:

A *kisjenő-erdőhegy- és vidéki kereskedők egyesülete* csütörtök délelőtt a kisjenői és járási kereskedők élénk részvételével tartotta alakuló közgyűlést. Mintegy hatvan kereskedő volt jelen az alakuláson, a melyen az aradi kereskedelmi és iparkamara képviselőjében *Edvi Illés* László titkár, az Aradi Kereskedők Köre részéről *Tedeschi* Viktor elnök, *Faragó* Rezső titkár, *Baumann* János, *Löwy* Mór és *Dávid* Vilmos vett részt; jelen volt a gyűlésen még *Arad*ról: *Benedek* Árpád lapszerkesztő és több érdeklődő.

A gyűlést *Messer* Lipót, mint az előkészítő bizottság elnöke nyitotta meg, üdvözölve a vendégeket és többi megjelenteket. *Edvi Illés* László, az aradi kereskedelmi és iparkamara nevében üdvözölte a kisjenői és vidéki kereskedőknek üdvös, helyén való mozgalmát, a melyhez a kamara részéről a legmesszebb mért támogatást biztosította. *Tedeschi* Viktor az Aradi Kereskedők Köre nevében örömet fejezte ki, hogy a vidéki kereskedők között is megindult érdekeik védelmére a szervezkedés, a kör részéről szintén a legnagyobb mérvű támogatásról biztosította az alakulóban levő egyesületet, sőt kérte, hogy minden alkalommal, a mikor a kör annak érdekében tehet valamit, forduljanak teljes bizalommal hozzá.

Ezután a gyűlés további vezetésére, a megalkulás kimondásáig *Tedeschi* Vikort kérték föl.

Glück Géza dr., az előkészítő bizottság jegyzője ismertette az alakulás előmunkálatait s a körülményeket, a melyek a kisjenői és vidéki kereskedőket a szervezkedésre indították. Az egyik az, hogy az adókietés a kereskedőkre nézve fölöttébb sérelmesen, igazságtalanul

történt; az adókietés bizottságban nem volt egy kereskedő se, aki azok érdekeit megvédhette volna. A másik: hogy az *italmérési engedélyek* körül a járás területén roppant anomáliák történtek, a melyek, dacára a felebbezéseknek, orvoslást nem nyertek. A legnagyobb sérelem azonban, hogy a *fogyasztási szövetkezeteket* a hatóságok emberei meg nem engedett mérvben protezsálják, a fogyasztási szövetkezetek nem tartják be alapszabályaikat, e mellett sok helyütt, a mint a példák bizonyították, az iszákossgát terjesztik s a felekezeti gyűlölködés melegágyaivá lesznek. Ne várjunk — ugymond — az új egyesület működésétől egyszerre mindent; de kitartó, buzgó munkálkodással elérhetünk eredményeket.

Az alapszabályok letárgyalása után a gyűlés egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a *kisjenő-erdőhegy- és vidéki kereskedők egyesületét* megalakultnak mondja ki.

Az egyesület tisztikarát, *Kaufmann* Sándor előterjesztésére egyhangulag a következőkben alakították meg.

Elnök: *Messer* Lipót. Alelnök: *Bagdi* Lajos, *Pénztáros* *Koczka* István. Titkár: *Glück* Géza dr. Választmány: *Kaufmann* Manó, *Mann* Vilmos (Erdőhegy), *Löwy* Károly, *Beck* Mór, *Schillinger* József, *Braun* Fülöp (Erdőhegy), *Szentes* Demeter (Seprős), *Brandisz* Henrik (Simánd), *Schillinger* Mór (Nagyvárad), *Steiner* Miksa (Szapáryliget), *Klein* Adolf, *Spitz* Simon (Csintye).

Tedeschi Viktor erre lelkes beszéd kíséretében átadta az elnöki széklet *Messer* Lipótnak, a ki megköszönve a bizalmat, igérte, hogy tehetségéhez képest igyekezni fog az egyesület fölvirágoztatását, céljait előmozdítani.

Schillinger József indítványára a közgyűlés az előkészítő bizottságnak, különösen annak két lelkes tagja: *Steiner* Miksa és *Glück* Géza dr.-nak, fáradozásáért köszönetet szavazott.

Spitz Simon indítványára a közgyűlést *Tedeschi* Viktor nagy lelkesedéssel az új egyesület *diszelnöke*vé választotta meg.

Az új egyesületbe 8 alapító, 51 rendes és 4 pártoló, összesen tehát 63 tag iratkozott be, a kiknek száma előreláthatóan szaporodni fog.

A közgyűlés berekesztése előtt fölolvasták az aradi *Lloyd* társulat üdvözlő átiratát, *Adler* Andor aradi fűszernagykereskedő és *Kohn* Lajos aradi kereskedő üdvözlő táviratait, a melyeket lelkesedéssel vettek tudomásul. *Adler* Andor távirata így szól: „Egyenként csak párány vagyunk, együttesen az idők viszontagságaival is dacolni tudó hatalmas sziklát képezünk. Csak egyesült erővel felelhetünk meg szeretett hazánknak, az egész társadalomnak tartozó kötelességünknek. Csak egyesülve viharjuk ki, védhetjük meg, minden tényszerű szemben, jogainkat. Ezért üdvözlöm örömmel jogos önvédelmi mozgalmukat.”

Ezzel a közgyűlés véget ért. Ezt követően az összegyűlt kereskedők értekezletet tartottak, melyen elmondták azon sérelmeket, amelyek orvoslásáról a választmány gondoskodik. Érdekes mozzanata volt az értekezletnek, a mikor két ágyai parasztagzda azon megjelent és szót kért; elmondták, hogy a községükbeli fogyasztási szövetkezet, amelynek azelőtt ők is tagjai voltak, mi módon működik, úgy, hogy nemcsak a kereskedőknek, de saját tagjaiknak is rovására van, s a mely miatt már a község jórészenek ellenszenvét vonta magára. Ezen, valamint az elhangzott panaszok a választmány elé utasították.

Végül a *Korona-vendéglőben társas-ebéd* volt, amelyen több pohárköszöntő hangzott el. *Messer* Lipót a vendégeket éltette, *Glück* Géza dr. az új egyesület nevében az elnökre, *Messer* Lipótra mondott lelkes felköszöntőt; *Tedeschi* Viktor az új egyesület fölvirágoztatására emelt poharat, s az elnököt, *Messer* Lipótot éltette *Edvi Illés* László az egyesület tagjait, *Schillinger* József a sajtó jelenlévő képviselőinek egészségére üritett poharat; *Benedek* Árpád a megindult mozgalmat méltatva, a vidéki kereskedőket éltette; *Steiner* Miksa az aradi vendégeket, *László* Zóárd dr. Kisjenő kereskedőt, *Faragó* Rezső az egyesület titkárát, *Glück* Géza drt, *Dávid* Vilmos a távollevő nőket éltette pohárköszöntővel, s ezeket még több tószó követte. A vendégek a délutáni vonattal utaztak el.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

* Zilahyné a Népszínházban. A jövő hét elején mutatják be a budapesti Népszínházban Pianquette „Rip van Winkle” című daljátékát új átdolgozásban. A női főszerep eljátszására az igazgatóság Zilahy Gyuláné asszonyt, az aradi nemzeti színház énekesnőjét szerződtette. A címszerepet *Raskó Géza* énekli. Ripp új szövegváltozatát *Falk Richard* fordította.

Politikai érdekességek.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

(Képviselői tanulmányutja Horvátországban.) A horvátországi eseményekről eddig csak a félhivatalos táviratokból és tudósításokból, horvát képviselőknek a képviselőházban elmondott beszédeiből és egyes hírlapok lent járt tudósítóinak hevenyészve összerótt tudósításaiból értesült a magyar közönség azokról a gyalázatosságokról, amelyeket a horvátok a magyarok ellen elkövettek. Tiszta képet eddig nem láthattunk és minden komolyabb parlamenti akciót megakadályozott az, hogy nem állottak pozitív adatok rendelkezésére a képviselőháznak arra nézve, hogy komoly megtorlásról tárgyaljanak. A napokban több függetlenségi párti képviselő utazik le Horvátországba, tanulmányozandó a helyzetet és onnan visszatérve nagyarányú horvát vitát fognak provokálni a Házban és észleleteik alapján fogják követelni a legerélyesebb megtorló rendszabályok alkalmazását mindazok ellen, akik a magyar állam szuverenitása előtt sem akarnak meghajolni. Erre az akcióra az vezeti őket, hogy Budapesten, mikor nemzeti ünnepen tüntet az ifjúság és a nép, a nemzeti érzületet megtagadók ellen, rögtön kivonul a rendőrség és a katonaság és folyik a magyar vér, ezzel a horvát csőcselékkel pedig simán és keztyűs kézzel bánik a bán kormány rendőrsége.

Persze, a képviselők kiválogatásánál olyanokat is keresnek, aki horvátul is tud, hogy megértsék, mit kíván a horvát, ha zavarog? Eddig csak egy van: *Mukics Simon*, a szabadkai képviselő, aki bunyevác, tehát beszél horvátul is, a két nyelv különben majdnem egyforma. Valószínűleg tehát ő lesz a tolmácsa a függetlenségi képviselőknek a horvát földön.

(A katonai reformok.) *Jekelfalussy* Lajos altábornagy, a közös hadügyminiszterium osztályfőnöke megjelent a képviselőházban és *Szell Kálmán* miniszterelnöknél tisztelt. A teljes katonai diszben érkező altábornagy megjelenése nagy feltűnést keltett, s érthető volt a találgatás, hogy bizonyosan Bécsből hoz valamit.

Es csakugyan hozott is. A katonai büntető törvény reformjának már teljesen elkészült javaslatát hozta, mely már legközelebb a törvényhozás elé fog terjesztetni.

Jekelfalussy altábornagy az igazságügyminiszterumban *Plósz Sándor* miniszterrel is értekezett.

A katonai büntető eljárás reformjának elkészülése fontos esemény, mert több mint husz évi vajadás után született meg.

Erdekes tudni, hogy a magyar tisztek áthelyezésére nézve is megtörténtek az intézkedések, de a legfőbb akadály az, hogy — állítólag *mauk a magyar tisztek kéri a hadügyminisztert, hogy hagyja őket*

ott, ahol vannak. Ez azonban persze csak afféle célzatos híresztelés.

(Az öreg honvédek az obstrukció ellen.) Az obstrukció ellen sorra állást foglalnak a vármegyék, sőt ujabban a kereskedelmi és iparkamarák is. Most azt a hirt veszszük, hogy a *negyvennyolcas honvédek* egyesületeiben mozgalom készül, hogy *főiratot intézzenek az országgyűléshez az obstrukció ellen*. Egy függetlenségi párti politikus erre nézve a következőket nyilatkoztatta ki:

— Nem bízom a hír igazságában, de ha mégis úgy volna: a világ legkegyetlenebb szatiráját jelentené. Azok, a kik valaha harcosai voltak az önálló nemzeti hadseregnek, a mely minden ízében magyar volt: azok perhorreskálnák a küzdelmet, a mely ép az önálló magyar hadseregért folyik a Házban? A negyvennyolcas honvédek itélnék el a pártot, a mely a negyvennyolcas hagyományoknak él, s azokat akarja megvalósítani? A nemzetnek kellene pirulni, ha az megtörténhetné. Az meg csuf játék volna, ha a kormány az öreg honvédek tiszteletre méltó csapatát használná elővédül az ellenzék harca ellen; ennél ellenszenvesebb dolgot keresve se lehetne elkövetni.

A horvát forrongások.

(Tömeges letartóztatások.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, május 22.

Unnep napján kissé pihenőt tartott a horvát forrongás, de már ma újra megkezdődött a harc, s újra dolga akadt a katonaságnak. A helyzetet komplikálja az, hogy folyton rémhírek terjednek a statárium állítólagos halál-ítéleteiről.

Legujabb távirataink ezek:

Fiume, május 22.

Rhelginben kisebbszerű tüntetések voltak. A katonaság szétszórta a tüntetőket. *Ot asszonyt elfogtak.*

Zengben napok óta egyre tart a tüntetés. *Ma huszonöt embert letartóztattak.*

Spalatoban két magyar hajóról a tüntetők letépték a magyar zászlót. A rendőrség tehetetlen a tüntetőkkel szemben.

Trieszt, május 22.

Ma itt az a rémhír terjedt el, hogy *harmincnyolc embert statárialis uton fölakasztottak*. A rémhírek folytán nagyobb tüntetések voltak. Az 53. gyalogezred kivezényelt százada *vonakodott a tüntetőkre löni.*

Bécs, május 22.

Az osztrák képviselőházban *Bianchini* képviselő kérdést intézett az elnökhöz a horvát események ügyében. Horvátországban, ugymond, egyre tartanak a véres események. A lapok jelentései szerint 21 embert fölakasztottak, negyvenet pedig más módon megöltek. A horvátok energikus parlamenti akciót kérnek tőlünk, továbbá intervenciókat a koronánál, hogy a statárium által elítélt emberek kegyelmet kapjanak. Nem lehet közönbösen nézni horvát testvéreink dolgát, ki kell jelentenünk, hogy a horvátokat szent küzdelmükben, kétségbeesésükben támogatjuk, s támogatásukra a koronát kérjük, a melynek nehéz időkben ők nagy szolgálatot tettek. Majd a magyarok ellen intézett néhány féktelen kirohanást, s végül kérte, hogy a horvát kérdést a Reichsrathban vita alá bocsássák.

Körber miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy abból, a mit *Bianchini* az akasztásokról, statáriumról mondott, *egy szó sem igaz*. Egyebekben pedig elutasítja az ellene emelt vádakát.

A Reichsrath végül 84 szóval 78 ellen ki-mondta, hogy a kérdést *nem bocsátja vita alá*.

A Tisza-Rakovszky párbaj.

(Politikusok a bíróság előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 22.

A képviselőház mult évfébruár hó 28 án tartott ülésén, az 1902. évi állami költségvetésnek az állandó országház építésénél felmerült rendkívüli kiadásokra vonatkozó részét tárgyalták s ez alkalomból *Rakovszky* István képviselő is felszólt. Beszédében oly értelemben fejtegette az új országház hiányai miatt való felelősség kérdését, mintha azzal az országház építő bizottság már elhunyt elnökét gróf *Tisza* Lajost akarná gyanúsítani. A következő képviselőházi ülésen gróf *Tisza* István képviselő erélyesen visszautasította elhunyt nagybátyjára irányított gyanúsítást, mire *Rakovszky* most már gróf *Tisza* István képviselőt támadta meg élesen, hogy az gróf *Andrássy* Gyula és báró *Üchtritz* Zsigmond által provokáltatta *Rakovszkyt*, aki gróf *Wilczek* Frigyes és *Kubik* Bélát nevezte meg segédeül. Miután a felek megbízottai az ügyet békés uton megoldani nem tudták, kardpárbajban állapodtak meg. A kardpárbajt gróf *Tisza* és *Rakovszky* 1902. március 8 án vívták meg az Arlow-féle vívóteremben. A párbajban *Rakovszky* sérült meg a bal karján, ellenfele azonban sértetlen maradt.

A budapesti büntető törvényszék ma vonta felelősségre a párbajozó képviselőket. A tárgyaláson — melyen Oláh bíró elnökölt, először gr. *Tisza* Istvánt hallgatta ki vádlóként az elnök. Gróf *Tisza* kijelentette, hogy vétkesnek érzi magát.

— Mi indította képviselő urat, hogy provokáltassa *Rakovszkyt*?

— A képviselőházban *Rakovszky* sértő támadást intézett ellenem, mire én kénytelen voltam őt provokálni.

— Ugy tudom, hogy *Rakovszky* ur a gróf ur nagybátyját támadta?

— Igen, megboldogult nagybátyám ellen is intézett támadást, melyet én kötelességszerűleg visszautasítottam. Erre aztán ellenem fordult.

— Fegyveres elégtételt kért ön?

— Ezt a segédeimre bízam.

— Megtörténtek a békéltetési kísérletek?

— Ugy tudom igen.

— Ki sérült meg a párbajban?

— *Rakovszky* ur a karján.

Következett *Andrássy* Gyula gróf tanukénti kihallgatása, aki előadta, hogy a békéltetési kísérletek megtörténtek s hogy a párbaj szabályszerűen folyt le.

Ekkor belépett a terembe *Rakovszky* István, akit az elnök nyomban ki is hallgatott vádlóként. Szintén vétkesnek érezte magát abban *Rakovszky* is, hogy párbajt vívott.

— Mi volt a párbaj oka?

— Egy képviselőházi beszédeimből kifolyólag félreértés támadt közöttünk s gróf *Tisza* ur engem provokáltatott.

— Szabályszerűen folyt le s párbaj?

— Igen.

— Ki sérült meg?

— En a balkaromon kaptam egy könnyű vágást.

— Mennyi ideig tartott, a míg begyógyult?

— Oh! nálam az gyorsan gyógyul! (Derűtség).

Üchtritz Zsigmond báró és *Kubik* Béla képviselő kihallgatásaira került ezután a sor.

— Ki sebesült meg a párbajban? — kérdezte az elnök *Kubiktól*.

— Nem emlékszem.

— Gróf *Tisza* ur?

— Nem emlékszem.

A bizonyítás ezzel befejezést nyert s dr. Daróczy kir. ügyész vádja után elnök ismét a vádiottakat szólította fel. Mindketten utolsó mentségül a társadalmi kényszert hozták fel.

A törvényszék Tisza István grófot *öt napi*, Bakovszky Istvánt pedig *négy napi államfogházra* ítélte párviadal vétségeért. — Az ítélet jogerős.

SPORT.

+ Aradiak sikere a budapesti tornaünnepen. A *Budai (Budapesti) Tornaegyesület* csütörtökön tornaünnepet rendezett, a melyen, mint jeleztük, részt vett az *Aradi Tornaegyesület* is. A Tornaegyesületnek a versenyek során szép dícsőség jutott osztályrészül. A diszkoszvetésben *Alt János* második díjat nyert (26 m. 77 cm.), a százméteres síkfutásban ugyancsak *Alt* harmadik díjat. A mintacsapatok versenyénél a tornaegyesület a *harmadik* díjat kapta. Ehhez a következő megjegyzést fűzi egy pesti lap tudósítása:

„Érdem szerint az aradiakat illette volna a győzelem. 13 nyolcütemes szabadgyakorlatot mutattak be *Nagy Sándor* művezetésével bámulatraméltó precizitással és végül a gyakorlatokat 172 ütemben egyszerre oly egybevágóan és szépen végezték, hogy a publikum harsányan megéjjenezte őket s maga *Wlassics* miniszter is gratulált a művezetőnek. Hogy a budaiak — kik különben nagyon szépen dolgoztak — de még inkább a *Postások* előtérbe jutottak, azt főleg nagyobb számban való részvételüknek köszönhetjük, mert a szabály szerint a résztvevők számával arányosan fokozódik a pontok száma.”

A piros keszkenő.

(Történet egy püspök édes anyjáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Bécsből érkezett Budapestre az új nagyváradi gör. kath. püspök, *Pável Mihály* fiatal utóda, *Radu Demeter*. A kocsit megáll a fényes szálloda előtt s kilép a szép, imponáló arcú főpap. A szálloda előtt egyszerű, román vidéken szokásos ruházatu öreg asszony kapja el a püspök kezét:

— Én akartalak legelőször üdvözölni.

És megcsókolta az arcát.

A püspök édes anyja volt az egyszerű paraszt román asszony. Szász-Lónából, a falujából jött föl, hogy üdvözölje nagyváradi egyházejelelemmé lett fiát.

A püspök gyöngéden fölvezette lakására édes anyját. Fenn kérdezősködött tőle az otthoni dolgok felől s édes atyja felől, ki már régóta betegeskedik, tüdőbeteg. Az öreg asszony elmondta, hogy mi minden történt. Referált a rossz időjárásról, termésről, bajokról. A püspök megvizsgáltta:

— Most már minden másképpen lesz édes anyám. A nagyváradi püspökségnek nagy jövedelme van. Édes anyám és édes apám eljönnek Szász-Lónából oda hozzám, Nagyváradra...

— Nem jövök én édes fiam. Ártana az neked. Hiszen azért lettél te olyan nagy ur. mert nem tudták, hogy az apád és az anyád szegény emberek. Baj volna, ha most megtudnák. Aztán meg ott kell maradnom szegény beteg édes apáddal. O ott könnyebben szenved a betegséget.

Délután már készült haza *Radu Demeter* édes anyja.

— Szeretnék valami emléket vásárolni, — mondotta. Ami emlékeztetne a mai napra.

A püspök leküldte a titkárát, aki intézkedett, hogy a szálloda mellett levő nagy üzletben várják az öreg szász-lónai asszonyt.

Az öreg asszony lement. Persze nagy szíveséggel fogadták az üzletben. Mindent eléje tártak. Ő pedig kezdett válogatni. Végül pedig kiválasztott egy olcsó, ríktó piros keszkenőt.

— Ezt veszem meg. Ilyenben szeretett volt meg a szegény uram. Hogy fog neki örülni!...

És fejére vette a piros keszkenőt. Hiába volt minden. Egyebet nem akart vásárolni. A piros keszkenővel a fején boldogan bucsuzott püspök fiától s zónázott haza az urához, Szász-Lónára...

A város csatorna-pörei.

(Egy kuriai ítélet.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Ismereteseek azok a perek, amelyek a városi csatorna- és vízvezetési kölcsönökből származtak. A város, amikor elhatározta, hogy egyes háztulajdonosoknak a vízvezeték és csatornázás bevezetésére kölcsönt ad, e kölcsönöket az illető háztulajdonosok ingatlanaira nem táblázattatta be, hanem kimondta a vízvezetési és csatornázási szabályrendeletben, hogy e kölcsönök *dologi terhet* jelentenek, azaz az ingatlannal együtt szállnak át annak későbbi tulajdonosaira. Megtörtént azonban, hogy több ilyen csatorna-kölcsönrel terhelt ingatlant árverés útján eladtak. A vevő megtagadta a csatorna-kölcsön törlesztésének és kamatainak fizetését, amiből pör lett. E pörök által a városnak jelentős anyagi érdeke van érintve, miután előre volt látható, hogy a kölcsönök egy részét a város nem kapja meg.

Egy ilyen pörben hozott ítéletet a napokban a királyi kuria. A Heim Domokos-utca 2. számú házat, amely a *Kishalmi-örökösök* tulajdonát képezte, árverésen megvették: *Herceg Géza* orosházi ügyvéd és dr. *László Elek* orosházi orvos, tőlük pedig *Hay I.* aradi kereskedő. A házat 1016 korona vízvezetési és csatornázási kölcsön terhelte.

Mikor a város a kölcsön törlesztése és kamatainak megfizetését követelte, *Hay megtagadta* azt. A város elrendelte a végrehajtást, amire *Hay* az aradi kir. törvényszéknél *megállapítási keresetet* indított arra nézve, hogy a vízvezetési és csatornázási kölcsön dologi terhet képez, azaz telekkönyvi bekebelezés nélkül is átszáll az új tulajdonosra, vagy személyi teher?

Az aradi kir. törvényszék hosszabb, igen érdekesen megindokolt ítéletében kimondta, hogy a csatorna- és vízvezetési kölcsönök jelzálogi bekebelezés nélkül a *dologi teher természetével nem bírnak*. A törvényszék azt is kimondta, hogy a város az említett szabályrendeletben *tullépte az önkormányzati hatáskört*, a midőn e kölcsönöket a dologi teher természetével ruházta fel. De beléülközött a *végrehajtási törvény* intézkedéseibe is, amelyek tételesen felsorolják, hogy az árverések alkalmával milyen terhekkel száll át az ingatlan az új tulajdonosra, a vevőre.

A nagyváradi kir. tábla ezt az ítéletet indokainál fogva *helybenhagyta*.

A kir. Kuria, tegnap érkezett végzésével, *mindkét elsőfoku bíróság ítéletét*, az azt megelőző eljárással együtt, hivatalból *megsemmisítette*. Az indokolásban azt mondja a Kuria, hogy a kölcsön járuléka a *közteher* természetével bír, nem tartozik a rendes bíról, hanem *közigazgatási utra*.

A Kuria tehát az elsőfoku ítéletével csak azt mondta ki, hogy a csatorna-kölcsönök főként legfelsőbb fokon a közigazgatási bíróság illetékes a döntésre. A *Hay-féle* ügy anélkül is nemsokára odakerül, miután *Hay* a tanács-

nak végrehajtást elrendelő végzése ellen felebezett a város közigazgatási bizottságához, s annak elutasító határozata után a magy. kir. közigazgatási bírósághoz.

A közigazgatási bíróság már döntött néhány ily ügyben, épp Arad városával szemben, és *Krajcsik Ferenc* közigazgatási bíró előadása alapján kimondta, hogy a csatorna- és vízvezetési kölcsönök telekkönyvi bekebelezés nélkül az új tulajdonoson nem követelhetők. Ekkép e Kuria végzése, amelylyel az elsőbíróságok ítéletét megsemmisítette, nem változtat azon, hogy a város csatorna-kölcsönének egy része, egy hibás szabályrendelet folytán, *veszendőbe fog menni*.

MULATSÁGOK.

(=) A pankotai kereskedő ifjuság június hó 1-én, (pünkösd másodnapján) a „Fehér Kereszt” szálloda nagytermében a szegény gyermekek felruházásának alapja javára zártkörű táncvigalmat rendez.

Tihanyi Irma könyvet ír.

(A soproni kalandornő.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Legközelebb érdekes könyv fog a soproni könyvesboltok kirakatában megjelenni. Főltűnő címe „*Én*” és szerzője — *Tihanyi Irma*, a vakmerő szélhámosságairól ismert kalandornő. A könyvön magamagát így nevezi: *Manon Tihanyi-Sturza*. *Tihanyi* saját életrajzát írta meg a könyvben, szükségtelen tehát előre bizonyítgatnunk, hogy a könyv csakugyan érdekes lesz. A minap tartott bűnügyi főtárgyaláson, amelyen a könyv szerzője játszott a hősnő szerepét, *Tihanyi* nem közönséges lelki tulajdonságokat árult el s hogy az írói képesség sem hiányzik belőle, annak a készülő könyv lesz a bizonyossága.

Elbeszélése Sopronba való utazásával kezdődik. A vasuti kocsiban egy fiatal főúri huszártisztal ismerkedik meg, aki őt löwberbeli lakásán többször meglátogatta. Ennek a tisztnek beszéli el élete változatos folyását.

Kis leány korában anyja, apja kedvence volt. Alig mult 14 éves, már minden mulatságon ott szerepelt. Tizenhat éves korában a *Windischgraetz*-dragonyosok egy tisztje megkérte kezét. Kosarat adott, mert élvezni akarta az életet. Atyja *Montenuovo* herceg bérlője lett, a család új életviszonyok közé került. A kis *Manon* menyasszonya lett egyik unokabátyjának, szívet azonban egy szomszédos főúri család sarjának adta. A fiatal gróf házasságot ígért neki és ő hitelt adva a mézes-mázos szavaknak, elhagyta vele a szülői házat. Budapesten éltek pár hónapon át, uszva a boldogságban, míg egyszer csak bekövetkezett a kiábrándulás.

A kis *Manon* elhagyatva, Romániába utazott egy nagynénjéhez, akinek elhunyt után tekintélyes vagyont örökölt. Neje lett *Sturza* Demeter grófnak. Hogyan: maga sem tudja. Nem szerelemből ment hozzá, talán éppen hi-deg, büszke, parancsoló lénye vonzotta.

Oroszországban, Kaukaszban, egy herceg birtokán esküdtek meg. Lakásukat csakhamar Párisba tették át. Házasságuk nem volt boldog. Teljesen elhidegült a viszony köztük. A szerencsétlen asszony a szajna-parti városban megismerkedett az orosz herceg nejével. Barátság fejlődött ki köztük. Így nem kerülhetett el a találkozást a herceggel sem, aki beléje szeretett. Szerelmetvalló levelét azonban *Tihanyi* megmutatta férjének.

— Már válaszoltam rá — nyugtatta meg

mindjárt íérjét. — „Herceg, én téved, a mi házasságunk boldog“ . . . ugy-e, hogy az . . . lesz? . . . Akarod? — kérdezte gyöngédséggel a féltékeny férjét.

És a házasság maradt, amilyen eddig volt. Sturza elpazarolta neje vagyonát; a szegény asszonyt szidalmazta, sőt ültelgelte. Tihanyi ezt a sorsot nem tudta tovább viselni. Lembergbe menekült s onnan igyekezett házasságát fölbontani. Férje azonban eltűnt s ma nem tudja, hogy hol van.

Egy év mult. A boldogság napja végre a sokat hányatott nőre is rászórtá sugarait. Egy huszártiszttel ismerkedett meg, aki Tihanyi életének négy évét aranyozta be. A francia Riviera nagy szerepet játszik e négy év alatt a szép asszony életében.

Egy névtelen levél, amely Tihanyinak Romániában viselt dolgait árulta el a huszártisztnak, egyszerre véget vetett a boldogságnak. Ezután következik a „Pension Superbe“ s mindaz, amit a közönség már jól tud.

Tihanyi leírja letartóztatásának és soproni vizsgálati fogságának a történetét is, igen őszinte nyilatkozatot téve ügyésztől, vizsgálóbíróról. Tihanyi Irma könyve már a jövő héten forgalomba kerül.

A nőegyesület közgyűlése.

(Az új működési kör.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Az aradi polgári jótékony nőegyesület ma tartotta évi közgyűlését, melyen a jótékony-ság egy esztendei munkájáról, sok nemes cselekedetről és buzgalomról történt beszámolás. A közgyűlésnek nevezetessége, hogy az első a nőegyesület új korszakában, melyben eredeti hivatásának, a gyámol nélküli, szegény özvegyek segítésének szentelheti minden erejét. Eddig ugyanis az árvaház fentartásához is jelentékenyen járult az egyesület; ez a kötelezettsége azonban megszűnt.

A közgyűlést, melyen Urbán Ivánné fővédasszony elnökölt, a vármegyeház kistermében tartották meg délután öt órakor.

Institoris Kálmán polgármester üdvözölte a megjelenteket, majd a jelentések felolvasása következett.

Parecz Béla dr. titkár olvasta fel az évi jelentést, mely mindenképp az új irányról szól. Az egyesület az árvaház fentartására és kezelésére vonatkozó egyezményt 1904. január 1-től felmondta, miután Aradváros közönsége fentartja az árvaházat a maga erejéből, s e célra ugyanis annyit áldoz, hogy a humanizmus ezen a téren aránylag el van látva. Így azután évenként 8851 korona 20 fillérje szabadul fel az egyesületnek, mely most már minden tehetségével istápolhatja az arra szorult özvegyeket.

Az évi bevétel, a vagyon kamatait, a tagsági díjakat és adományokat összesítve 7826 korona 92 fillér, a kiadások összege 4998 korona 36 fillér, melyből 295 özvegy segélyezésére 1485 koronát fordítottak, az árvaház hozzájárulására pedig 3251 korona 20 fillért. Az egyesület vagyona 115,125 korona 86 fillér.

Ugy az évi jelentést, mint a számvizsgáló bizottság jelentését, mely szerint a pénztárkezelés körül semmi észrevétel sincs, elfogadta a közgyűlés.

Institoris Kálmán polgármester szólalt fel ezután. A város nevében köszönetet mond a meleg érdeklődésért, figyelemért, buzgalomért, melyet az egyesület az árvaház irányában kifejtett. Hét éve, hogy az árvaház új működését megkezdte, s ez alatt jótékony szellem lengte

körül az egyesület működését. Sajnálja, hogy most ezt nélkülözni kell.

A számvizsgáló bizottság tagjainak kiküldése következett. Újból megválasztottak: Steiner Ferencné, Simon Karolin és Darányi Jánosné.

Urbán Ivánné fővédasszony az indítványok során felszólalt. Szükségesnek tartja, hogy az egyesület további működésére tervezetet dolgozzanak ki, miután az átalakulás más célt szab az egyesület elé.

Tedeschi Viktor is szükségesnek tartja ezt a szervezkedést, mely a választmánynak lesz feladata.

Abrai Lajos indítványt terjesztett elő. Figyelemre méltónak tarja, hogy a közönség érdeklődése az egyesület irányában megcsappant. Ennek oka nem a nőegyesület, hanem a rossz gazdasági viszonyok. Udvös volna az új irányu működés kezdetén a közönség előtt rokonszenvenessé tenni az egyesület célját. A segélyt váró özvegyek száma nagy, úgy hogy a jövedelemből kevés jut számukra. Azt hiszi, az a nézet, amint ez a fővédasszony néhai édesanyjának, az egyesület volt vezetőjének is intenciója volt, hogy a tőkéhez nem szabad nyulni, s csak a kamatok fordíthatók az egyesület céljaira. Azzal kellene foglalkozni, hogy a segélyre szoruló özvegyeket munkához juttassák. Ne legyen ez feltétlenül szükséges, de foglalkoztassanak mindenkit, akit lehet. Azt hiszi, a közönség szívéhez közelebb férközik az ügy, s a nőegyesület nimbusza csak emelkedik. A kérdést tanulmányozza a választmány, vagy egy bizottság.

Institoris Kálmán helyesli az eszmét, melynek keresztülvitele a választmánynak tartozik.

A közgyűlés az indítványt elfogadta. Ezután Abrai Lajos indítványára a fővédasszonynak és a tisztikarnak köszönetet szavaztak.

Urbán Ivánné fővédasszony elnöklete alatt jelen voltak a gyűlésen: dr. Avarfy Imréné, Avarfy Sarolta, Abrai Lajosné, özv. Boros Bériné, dr. Bogdán Virgilmé, özv. Hudetz Ferencné, Haller Józsa, Kristyóry Jánosné, dr. Keresztes Gyuláné, Lócs Rozsóné, Wadowszky Gusztávné, Institoris Kálmán, Abrai Lajos, továbbá Tedeschi Viktor és Parecz Béla dr. titkárok.

A dobrai mandátum.

(Román nemzetiségi jelölt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 22.

Hunyad-nak közvetlenül Aradmegyével szem-szedős részén, a dobrai kerületben megindult a választási mozgalom. A mandátumra, a mely tudvalevően Lázár Arpád elhalálozásával vált gazdátlanná, már négy pályázó van. Ilyesformán nem vált be azok jövendőlése, hogy miután pár hó alatt ugyanis okvetlenül fölcsatlak a Házat, nem érdemes a dobrai mandátumért „reszkirozni.“

A szabadelpvűpárt központjának jelöltje, a mint megirtuk, Adorján Sándor, a Magyar Nemzet felelős szerkesztője, a ki mellett egy megyebeli jelölt is föl fog lépni szabadelvű programmal. A mint Maros Illyéről táviratozzák, ott a szabadelvű párt egyhangulag Farkas Béla dr. ottani ügyvédet léptette fel.

A függetlenségi pártnak is lesz jelöltje. A mint fővárosi tudósítónk írja, a dobrai választókerületből küldöttség járt tegnap dr. Kozma Arturnál, a Józsefváros egyik vezéralakjánál és felkérte őt, hogy a jelöltséget fogadja el. Dr. Kozma Artur kijelentette, hogy szívesen vállalja a jelöltséget. Dr. Kozma több függetlenségi képviselő kíséretében legközelebb eluta-

zik a kerület székhelyére, hogy programbeszédjét megtartsa.

Azonban román jelölt is pályázik, még pedig nemzetiségi programmal: Vlád Aurél dr. szászvárosi ügyvéd és az Ardeleana-bank igazgatója. Vlád dr. egyik vezetője a románok azon töredékének, amely a románok parlamenti aktivitása mellett küzd; lapot is alapított ennek az iránynak propagálására. Most ő maga akarja az irány ténylegesét a parlamentben megkezdni, a midőn román nemzetiségi programmal föllép a dobrai kerületben. Csütörtökön, május 28-án tartja programbeszédét Dobrán. A kerület választóinak túlnyomó része román s így Vlád nem minden eshetőség nélkül pályázik a mandátumra.

Hunyadmegye központi választmánya a közeli napokban tüzi ki a választást, a melyen eldől, hogy kié lesz Lázár Arpád öröksége, a mely esetleg csak pár hónapig tartó pünkösdi királyságot jelent.

HIREK.

— A király elutazása. A király tegnap délután hagyta el a fővárost. Délután negyed négy órakor József és József Ágost főhercegek, Augustina főhercegné asszony fiával, József Ferenc főherceggel és a főhercegi család kísérete: báró Vécsey István százados, parancsoltiszt, Zichy grófné udvarhölgy és gróf Szapáry József százados, kamarai előljáró, gróf Apponyi Lajos magyarországi udvarnagy, Galle várkapitány, Kanter Károly apátplébános és Demény Dezső káplán jelentek meg a budai várpalotában, hogy búcsút vegyenek a királytól, aki Paar gróf lovassági tábornok, főhadsegéd kíséretében nyit udvari kocsin pár perccel fél 4 előtt érkezett a nyugati pályaudvarra. Az udvari különvonatot, amely pontban fél 4 órakor indult el Budapestről, Ludwigh Gyula főrendiházi tag, az államasutak elnökgazdája, Décsy Lajos üzletvezető, Lendvai és Steisskal felügyelők vezették.

— Az arad-csanádi vasút közgyűlése. Az Aradi és csanádi egyesült vasutak évi rendes közgyűlése holnap, szombaton délelőtt 11 órakor folyik le az intézet igazgatósági nagytermében. A közgyűlésnek több érdekes tárgya lesz, ezek közt az osztalék felett való határozat és egy igazgatósági tagsági hely betöltése. Az osztalék, mint értesülünk, az igazgatóság javaslatához képest az elsőbbségi részvényekre tizenkét, a törzsrészvényekre pedig tíz koronában fogják megállapítani. A Major Miklós elhunytával megüresedett igazgatói helyre Farkas József, Makó város polgármestere van kiszemelve.

— A hadosztályparancsnok Aradon. Steinsberg Móric, altábornagy, a nagyváradi 17. gyaloghadosztály parancsnoka csütörtök reggel utazott el Aradról. Szerda délelőtt szemlét tartott a 33. gyalogezred harcászati gyakorlatai fölött, délután pedig megtekintette a vár helyiségeit.

— Az olasz király Párisban. Párisból táviratozzák: Az Echo de Paris állítólag egy hivatalos személyiségtől arról értesül, hogy Viktor Emánuel király londoni utazásában Párisba jön és jelen lesz a július 14-iki csapatszemlén. Párisból a király Cherbourgba megy, a hol az olasz hajóraj fogja őt várni, mely Portsmouthba kíséri. Loubet elnök viszontlátogatására nézve még nem történt semmi megállapodás.

— A kvóta-küldöttség. A főrendiház e hó 25-én ülést tart. Ez alkalommal megválasztják a kvóta-küldöttség tagjait.

— A sorozás újabb elhalasztása. Ismeretes, hogy Fejérváry Géza br. honvédelmi miniszter az ideai fősorozást már két ízben elhalasztotta.

Legutóbb június hó 2 ára tüzte ki a fősorozás idejét. Természetes, hogy a politikai viszonyok miatt a sorozást most sem lehet megkezdeni. Ezért most a honvédelmi miniszter újra elhalasztotta a sorozás idejét. Körrrendeletben értesítette a vármegyéket, hogy a fősorozás idejét „az ismert politikai viszonyok következtében” július hó 1 től bezárólag augusztus 29-ig terjedő időtartamra elhalasztotta. A közigazgatási hatóságokat utasította, hogy ily értelemben tegyék meg a fősorozásra előkészületeket. Az új sorozási rendelet értelmében az aradi katonügyi osztály a sorozásokat Arad területére július 1. 2. 3. 4 és 6-ik napjaira tüzte ki.

— **Nem lesz új magyar biboros.** Schlauch Lőrinc halála óta többféle kombináció folyt arra nézve, ki lesz a negyedik magyar biboros. A megoldás, úgy látszik az, hogy senki sem nyeri el a bibornoki címet főpapjaink közül. Mint fővárosi tudósítónk sürgönyzi, a Magyar Szó ma esti számában közli, hogy a juniusi konzisztóriumban a pápa egy magyar biborost sem hoz javaslatba. Ennek oka az, hogy a pápa a kormányval nem tudott megegyezésre jutni.

— **Eljegyzések.** May Imre temesvári előkelő nagykereskedő eljegyezte Temesvár egyik legszébb fiatal hölgységét Blau Erzsike kisasszonyt, Blau Dávid temesvári szeszgyáros leányát.

Grósz József spattai földbirtokos Krassószörénymegyei törvényhatósági biz. tag eljegyezte Berger Mór hátszeg-boldogfalvai kereskedő és háztulajdonos leányát Sarolta kisasszonyt.

— **Az aradi pénzügyigazgató a makó-vásárhelyi vasút igazgatóságában.** Lukács László pénzügyminiszter a hódmezővásárhely—makó—nagyszentmiklósi helyi érdekű vasúttársaság alapszabályaiban fentartott jogánál fogva az igazgatóság tagjává Farkas Győző pénzügyi tanácsos, aradi pénzügyigazgatót nevezte ki.

— **Aradi diákok Debrecenben.** Debrecenből írják: Az áldozócsüörtői tornaversenyek igen szép időben, körülbelül 8000 ember jelenlétében folytak le. Ott voltak Puky Gyula főispán, Kovács József polgármester, Kiss Aron és dr. Wolafka Nándor püspökök s a város színe-java. A Himnusz elnéklése után megkezdődött a verseny. Legelőször szabadgyakorlatok voltak, melyekben 1250 tanuló vett részt. A kötélművészetben első Lantner János (Békés-Csaba), Klein Jakab (Debrecen), Harthy János (Szarvas), Pálffy János (Debrecen), Medgyesy Gábor (Debrecen) és Tóth Imre (Debrecen). Második Kürthy Sándor (Debrecen), Kutlik Sándor (Szarvas), Szarukányi Jenő (Arad), Sztaity János (Hódmezővásárhely), Altmann Rezső (Arad) és Fehér István (Debrecen). A kötélfüggeszkedésben első Pelle János (Lugos), Bornemissza József (Sárospatak), Bakos István (Debrecen), Balogh Miklós (Nyíregyháza), Jakab József (Sárospatak), Sarka Béla (Debrecen). Második Szakács József (Kolozsvár), Toldy László (Nyíregyháza), Kádár István (Debrecen), Járay István (Kolozsvár), Elefánt János (Szarvas), Rázsó Ferenc (Kisujszállás). A staféta-futásban első a sárospataki állami tanítóképezde, második a debreceni felső kereskedelmi akadémia, az aradi állami főreáliskola, a debreceni ev. ref. főgimnázium, a debreceni róm. kath. főgimnázium. A kötélkuszásban első a békéscsabai ágostai főgimnázium, a szarvasi ágostai főgimnázium, a nagyváradai főreáliskola az erzsébetvárosi állami főgimnázium, a kolozsvári ev. ref. főgimnázium, a debreceni katolikus főgimnázium és a debreceni református főgimnázium. A nyertesek első díjul ezüst- és második díjul bronz-érmét kaptak.

— **Házasság.** Kneffel Lajos aradi vaskezeskedő és törvényhatósági bizottsági tag holnap szombaton délután öt órakor köt házasságot az aradi anyakönyvi hivatalban Kónya Marianne urhölgygyel, Kónya Lajos nyug. honvéd őrnagy leányával.

— **Politika a középiskolában.** Esséken, mint sürgönyzik, a felső kereskedelmi iskola tanulóinak tízkes olvasókönyvét fedezték ma fel. A kör-

nek hetven tagja volt. Többnyire politikai lapokat járattak, s erősen politizáltak összejeveleiken. Helyiségük mellékcútcában volt eldugva. Az intézet igazgatósága jegyzelmi vizsgálót indított a tanulók ellen.

— **Új anyakönyvvezetők.** A belügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszter elnök Arad vármegyében a sikulai anyakönyvi kerületbe Onya Aurél jegyzői irnokot, az eleki anyakönyvi kerületbe pedig Molnár László közséi irnokot, a születési és halotti anyakönyvek vezetésére szorított hatáskörrel, anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki.

— **Lujza hercegnő.** Lujza hercegnő, mint Lindauból jelentik, még mindig gyengélkedik. Külseje nagyon is elarulja, hogy sok lelki szenvedése van. A hercegnőt erősen megfigyelik. A hozzáintézett összes leveleket átnézik. A hercegnő sohasem tudakozdik a szász udvar dolgai felől, de annál többet érdeklődik a szász nép véleménye és hangulata iránt. Feltűnő az is, hogy utóbbi időben gyakran kér papot, akivel órákon át imádkozik.

— **Változás a pénzügyörsgnél.** A pénzügyminiszter Kartner Károly aradvidéki pénzügyőri biztost szolgálati érdekekből Szent-Gotthárdra, Pittoni Róbert gyulai pénzügyőri biztost pedig Aradra helyezte át.

— **Athelyezett százados.** Czetz Ernő honvédszázados, az aradi m. kir. népfőlkeld-járás parancsnoka a honvédelmi minisztériumba helyeztetett át.

— **Sikkasztás egy szövetkezetnél.** A Pest és vidéke segélyző és kölcsön szövetkezet ellen, mint sürgönyzik, feljelentést tettek az ügyészségnél. A vizsgálat eddigi folyama alatt kiderítette, hogy a szövetkezet pénzalapja eltűnt. Az intézetet bezárták, s a vizsgálatot tovább folytatják.

— **Halálozás.** Edvi Illés Sándor, a kereskedelmi minisztériumba beosztott magyar államvasuti főellenőr, szívszélhűdés következtében elhunyt Budapesten 43 éves korában. A megboldogult, a ki mint nagyképzettségű tisztviselő, főlebbvalóinnak teljes elismerését bírta, az irodalom terén is működött. Több darabot fordított angolból, köztük a Stilton Timót-ot a Nemzeti Színház részére; néhány nagyszabású közgazdasági munka is jelent meg tőle, legutóbb pedig alapos kutatások nyomán az Edvi-illés-család monografiáját kezdte megírni, amely munkáját azonban már nem fejezhette be. Az elhunytat, aki unokafivére volt Edvi-illés Károlynak, a kiváló jogtudósnak, neje, született Szöllösy Iléna, két gyermeke és a fivéréi Edvi-illés László aradi kamarai titkár, valamint Edvi-illés Balázs, magyar földhitelintézetű előadó gyászolják.

— **Szlavoniai mezőgazdák Mezőhegyesen.** A szlavoniai mezőgazdasági társaság június 3-án testületi kirándulást rendez a mezőhegyesi állami ménesbirtokra. A földmívelési miniszter ma értesítette a társaságot, amelynek élén Cseh Ervin miniszter áll, hogy a kirándulók a magyar kormány vendégei. A kirándulásban Szlavonia kiváló mezőgazdái vesznek részt.

— **Az aradi ügyvédi kamara közbírré teszi,** hogy dr. Komlós József ügyvédet, Maros-Illye székhelyűvel, az ügyvédek lajstromába felvette.

— **Jubiláló egyesület.** Az aradi magyarnyelv-terjesztő és temetkezési egyesület június hó 14-én tartja fennállásának huszonötödik évfordulóját, mely alkalomból ünnepélyt rendez. A városligetben fog lefolyni az ünnepély, melynek sorrendje a következő:

Az egyet reggel 8 órakor gyülekezik saját hivatalos helyiségében, honnan 9 órakor indul a waggongyári zenekar kíséretével zászlója alatt a városház előtti térre, a hol bevárja a testvér-egyesületeket és asztaltársaságokat. Innen indulás fél 11 órakor a városligetbe, sorakozás érkezés szerint, az ünnepelő egyesület után. A megnyitó és ünnepi beszéd esős időben a nagyteremben fog megtartatni, a hová a testületek sorrendben bevonulnak. Az ünnepi megnyitó beszédet Gál József, az egyet jegyzője tartja, ezt megelőzőleg az ünnepelő közönség

elénekli a Himnuszt. Következik az ünnepi beszéd, melyet Szilvássy László dr., az egyesület ügyésze tart meg. Ezután a Szózatot énekli az ünnepelő közönség. Ezek lefolyása után kezdődik a diszebed. Este 8 órakor pedig tánc lesz, melyen Albert Péter zenekara játszik. Az ebéden egy teríték ára 1 kor. 60 fill. Belépődíj a táncestélyre: személyjegy 1 kor., család-jegy 2 kor. 40 fill.

— **Falb jóslatai.** Falb Rudolf, az ismert nevű időjós újabban ezt jövendeli a tavasz végére: Május 24 ig szép idő lesz, itt ott kisebb zivatarral, az esőzés azonban alább hagy. A hőmérséklet néhány napig nem lesz normális, május 26 ika pedig elsőrendű kritikus nap. Május végén több helyen árviztől lehet tartani; a hónap utolsó napjain szaraz idő lesz. Junius elsejétől nyolcadikáig sok zivatar lesz, aránylag kevés esővel. A hőmérséklet normális.

— **Temetés.** Vajda Ferenc aradi honvédszázados temetése tegnap délután megható katonai pompával ment végbe. Az elhunyt katonát utolsó útján elkísérték az aradi honvédszázados összes tisztjei, a háziözred tisztjeinek küldöttsége s Lehmann Vince tábornok vezetésével, továbbá a huszárságok és a kis-szentmiklósi tüzérek képviselői.

— **Magy tűz Kisfaludon.** A szomszéd Kisfaludon tegnap hatalmas tűz pusztított. Szauer Gáspár dohánypajtájában két gyerek gyufával játszott s a játék közben tüzet fogott az épület. Hatalmas szél élesztette a tüzet, mely elhamvasztotta a dohánypajtát s azután átsapott a lakházra. Ez is leégett. Innen Schulch János, Steingasener Péter és Szauer József dohánypajtájára ment át a tűz s ezeket az épületeket, továbbá egy csomó széna és szalmakazalt, kerítést, dísznólt elhamvasztott. A tűznek csak fél 12 óra tájban lehetett véget vetni. Az aradi tűzoltókon kívül az ollásnál közreműködtek a szomszédos Kiszszentmiklós és Réthát községek tűzoltói is. A kár 10,000 koronára tehető.

— **Az alföldi munkahiány.** Darányi földművelési miniszter az alföldi nagy munkahiányra való tekintettel jóváhagyta a körös tiszta marosi ármentesítő társulatnak általános rekonstrukciójára vonatkozó tervét. A munka megkezdését attól tették függővé, hogy az eredeti gátépítés és erősítés óta tett és most teendő beruházásai erejéig a társulat a törvény rendelkezései értelmében pótlíkvívdációt végezhesen. Minden előmunkát készen van, hogy a rekonstrukcióba belekezdhesenek, a mi annyit jelent, hogy két millió korona keresethez fog jutni az Alföld munkás népe.

— **Holttest a Marosban.** Ma reggel hét óra tájban egy női holttestet fogtak ki Arad alatt a halászkok. A nő 25 év körül lehet, barna, jól táplált, ingén felül bőr mellényt, nyakán pedig keresztel ellátott fekete gyöngyfüzért visel. Kezében egy román szövegű imádságos könyvet találtak s ebből következtethetni, hogy a kifogott holttest román nő hullája lehet. Külső nyoma nem látható a holttesten, mely körülbelül három hét óta lehet vízben s így már feloszlásnak indult. A holttestet a halászkok fogták ki, Szepekhovszky Teofil rendőrtiszt pedig az alsó temető halottas házába vitette. A rendőrség a feloszlásnak indult holttest hajviseletéről azt következteti, hogy az illető férjes asszony lehet.

— **Az országos honvédegyülésen,** a melynek lefolyásáról lapunkban megemlékeztünk, az aradi 1848—49-es honvédegyesületet Simay István, elnök képviselte.

— **Korn Artur körözése.** A szegedi királyi ügyészség körözölevele Korn Artur ellen, akit tudvalevőleg izgatás miatt elítéltek s aki megszökött a büntetés elől, most jelent meg a Rendőri Közlönyben. A körözölevél így hangzik:

Izgatás vétsége miatt jogerősen elítélt Korn Artur ismeretlen illetőségű egyén a büntetés végrehajtása elől megszökött, miért is ellene a B. P. 515. §. alapján a nyomozólevél kibocsátását rendelem el. Felhivom tehát az összes bírói

és közigazgatási hatóságokat, hogy az elítéltet az alábbi személyleírás alapján hatóságuk területén nyomozzák és kézrekerülés esetén tartóztatassák le s a legközelebbi királyi járásbíró-ság vagy királyi ügyészség fogházába szállít-sák és erről az alulírott királyi ügyészt érte-sítsék. Személyleírása: illetőségi helye ismeret-len, kora 51 év körüli, vallása róm. kath., ál-lapota nős, testalkata közép, homloka rendes, haja vörös-szőke, fehéres, szeme kék-zöldes, szája rendes, arca hosszas, orra rendes, arc-színe egészséges, anyanyelve német, különös ismertető jele: hosszú hajával egy művészre emlékeztet, göndör és fürtös. Legutóbbi lak-helye: Nagy-Kikinda. 6529/908. Szeged, 1903. évi május hó 1-én. Királyi ügyész.

— **Halálos szerencsétlenség.** Huszty Béla bádógos segéd tegnap délelőtt a Kossuth-utcai Nikolics ház fedélzetén javítási munkát végzett s eközben saját vigyázatlansága folytán a *tető-ről lezuhant* és eszméletlenül terült el a földön. Az első orvosi segélyben dr. Posgay Lajos fő-ervos részesítette, azután haza szállították Kossuth-utca 44-ik számú lakására, ahol még az este meghalt. Az esetről Zubor Andor rend-őrfogalmazó vette fel a hivatalos jegyzőköny-vet. Az ügyészség pedig, miután megállapítot-ták, hogy Huszty Béla a saját vigyázatlanságá-nak lett áldozata, megadta eltemetésére az en-gedélyt.

— **Vitriol-drama Makón.** Gyermán Mihály makói postaszóga, még debreceni katonásko-dása alatt megismerkedett a nálánál tizenöt évvel idősebb Mercsi Mihálynéval. Az öreg nő szerelmétől, a katonaság után, megszabadul-ván, a makói postánál nyert alkalmazást. A faképnél hagyott asszonyt nem hagyta nyu-godni a debreceni honvéd szerelmének az em-léke és ez év márciusában utána jött Makóra, ahol jó ideig vadházasságban éltek. A legény megunt az asszonyt és fűhöz-fához kapkodott, hogy megszabaduljon Mercsinétől, aki 40 fo-rintot kért, hogy haza utazzék. Gyermán felét igért a kért összegnek, de az asszony további könyörgésére sem adta ki a pénzt. — Vasár-nap végleg szakított az asszonnyal, aki boszut forralt a hűtlen szerető ellen. A már szokásos módon hajította végre boszuját. Vitriolt vásárolt vasárnap este s a gyanútlanul előtte haladó le-gényt a postaház mellett leöntötte. A szeren-csétlen legényt súlyos égési sebeivel a makói kórházba szállították.

— **A magántudós a rendőrség előtt.** A budaiak magántudósa: Földvári Jakab tegnap idézést ka-pott a fővárosi rendőrségre. Földvári előtt rendki-vül gyanusnak tűnt fel a dolog. Tetőzte félelmét egyik jóakarójának figyelmeztetése, aki azt tolmá-esolta Földvárinak, hogy az idézésre ne jelenjen meg, mert még komolyabb következménye lehet az ügynek. Földvári a jelzett időben mégis megjelent a főkapitányságon, ahol azzal vádolták, hogy Szápáry Pál grófnak állandóan nyílt leveleket küldözget, a melyben szemére hányja a grófnak, hogy a Duna-űnnepélyen a közönség százezreit ültette fel hamis ígéréteivel. Különösen az utóbbi leveleiben egyene-sen megtámadja a grófot és felhívja, hogy rehabi-litálja magát a nagyközönség előtt, különben min-denki követ fog reá dobni. Földvári Jakab önérze-tesen utasította vissza az ellene emelt vádat és ki-jelentette, hogy Szápáry Pál grófot jól ismeri, neki feltétlen tisztelője és nagybecsülője; valami rossz-akarója hamisította a nevét. Vallomásával azonban nem elégedtek meg a rendőrségen, hanem a viza-galatot vezető rendőr-tisztviselő jelentést tett az eset-ről Farkas Lajos dr. rendőrtanácsosnak. Eközben azonban Földvári Jakab otthagya faképnél a rend-őrséget és szaladt Váconyi Vilmoshoz, hogy a rajta esett sérelemért elégtételt véessen.

— **Üngyilkos hivatalnok.** Nagybányáról táv-iratozzák: Gondos Gyula itteni hivatalnok ma agyonlőtte magát. Az ok ismeretlen.

— **A kutyák lebunkozása ellen.** A gáji kap-tányság a napokban egy rendeletet adott ki, mely a veszettség-gyanus ebeknek megfigyelés he-lyett lebunkozását rendeli el. „Müller Károly és társai” ma kérvényt adtak be a tanácshoz,

melyben a gáji kapitány rendelet hatályon kívül helyezni, illetőleg megváltoztatni kéri. A tanács holnapi ülésében határoz a kérelem felett.

— **Az orfeum megnyitása.** *Folies petite or-feum* társulat szombaton este kezdi meg előadásait Aradon a Központi szálló kerthelyiségében (kedvezőt-len idő esetén a nagyteremben). A műsor, mely csalá-di, érdekes válogatott számokat ígér. A társulat tagjainak száma tizenegy. Az előadás fél kilenc órákor kezdődik. Belépő-díj egy korona.

— **Meggyilkolt koldus.** Rejtélyes eset foglal-koztatja pár nap óta a kápolnási csendőrséget. E hét elején egy ismeretlen koldus-család ér-kezett a községbe kocsin s a korcsma udva-rán levő félszer alá hajtatott. A kocsin egy férfi, akinek mind a két szeme be volt kötve, egy nő és két kis gyermek volt. Este érke-ztek és kocsin háltak. Másnap reggel az asszony a férfival, akit vezetett, elment koldulni a fa-luba, a két gyermeket pedig a kocsin hagy-ták. Délutánra járt már az idő, amikor a korcs-ma udvarán hagyott koldusgyermek sirtak, mert éhesek voltak. A korcsmárosné adott egy kis enivalót a gyermekeknek, de feltűnt neki, hogy a koldusok reggel óta vissza nem tértek a gyermekekhez. Este is lett, de a koldusok még akkor sem tértek vissza, amit aztán a korcsmárosné szóvá tett az éppen ott időző csendőrsévezető előtt, aki a nagyobbik gyer-meket kikérdezte. A koldusgyermek ekkor el-mondta, hogy a férfi az apjuk, az asszonyt azonban két héttel ezelőtt a szentkereszti bu-csun vették fel a kocsijukra s azóta velük jár. Az édes anyjuk ezelőtt egy hónappal egy vásáron maradt el tőlük, azóta nem látták. Az őrsvezető még az este kerestette a kolduspárt és a férfit meg is találták a szőlők alatt, de már akkor halva volt. Nyaka majdnem telje-sen át volt vágva, csak hátul a nyakcsigolya tartotta még a fejét a törzsön. Az asszonyt azonban azóta hiába nyomozzák, nem találják sehol. A koldus, az orvosi jelentés szerint, nem volt vak, csak koldulás miatt színlelte a vak-ságot. A gyermek vallomása szerint *Lajos* Mi-hálynak hívják, de hogy hova valók, azt nem tudták megmondani. A meggyilkolt embernél állítólag pénz is volt, de mikor megtalálták, egy krajcárt sem találtak nála. A vizsgálat adatai szerint a koldus gyilkosa előbb valami kemény tárgygal fejbe ütötte áldozatát, ami-től az elszédült s csak azután vágta el a nya-kát. A gyilkosság elkövetésével a vele volt asszonyt gyanúsítják, akit most mindenfelé keresnek.

— **Magyar név.** *Kosetka* Ferenc aradi illető-ségű ugyanottani lakos családi nevének „Kádas”-ra, *Kornacker* István aradszentmártoni illetőségű aradi lakos családi nevének „Kádár”-ra kért átváltoztatá-sát a belügyminiszter megengedte.

— **Véres harc a határszélen.** A napokban véres határvillongás történt a román határszé-len. A vérengzést pásztorok idézték elő most is. *Palanca* román határszéli község lakosai sokszor adtak már okot az összetűzésre azál-tal, hogy áthajtják nyájukat a magyar határra, ahol jobb a legelő, vagy pedig lesben állva, a határon legelésző nyájukat átzavarják a román határra és ott elfogják. Már két hét óta tart az idén a kölcsönös veszekedés, mely abból kere-kedett, hogy a palancai pásztorok áthajtották nyájukat a magyar határra s amikor a gyimesi pásztorok be akarták azokat fogni, a román ha-tárőrök átlépték a magyar határt s elzavarták a pásztorokat. A múlt kedden több gyimesi pásztor legeltetett a havason. Alkonyatkor ép-pen a vacsoránál ültek a pásztorok, amikor a nyájak felügyeletével megbízott Bacsó Mózes pásztorfiu lélekszakadva futott azzal a hírrel, hogy az oláhok elhajúják a jószágokat. A pász-torok a nyájhoz futottak, de már akkor mint-egy negyven darabot áthajtottak az oláh pász-torok a román határra. A székely pásztorok utánuk mentek s nem messzire a határtól el is érték őket, de akkor már több oláh pásztor verődött össze, akik megtámadták a székelye-ket. Mintegy félóráig tartó véres harc után, melyben a balta vitte a főszerepet, az oláhok megfutottak, a helyszínén hagyva *Szaraesán* Juan és *Pekulár* Mojsze társait, akik oly su-lyos sérüléseket szenvedtek, hogy mire a meg-futott oláh pásztorok néhány határőrrel vissza-tértek, a két oláh már meghalt. A székely pásztorok közül *Bacsó* András és *Baksa* Máté szenvedtek súlyosabb sérülést, az utóbbi teg-

napelőtt meg is halt. A veszekedés közben az elhajtott jószágokat visszaszerezték. A gyimesi szolgabíró-ság távirati jelentést tett az eset-ről az alispánnak, a további vérengzések meg-akadályozása végett pedig csendőroket rendel-tek ki a határra.

— **Fél- és kivágott cipők tegnap megérkez-tek** igen nagy számban Porter Vilmos Nagy Aruházában a Szabadság-téren. Ezen cipők ugy alakjuk, mint minőség tekintetében kiváló fi-gyelmet érdemelnek, mert mindazon tulajdon-ságokkal bírnak, amelyekre a tisztelt hölgykö-zönség különös sulyt helyez. Tudniillik: sza-básuk divatos, sikkos és sulyuk szinte alig van, annyira könnyűek ezek a lábbelik. A zerge, glassé és sevró stb. féle cipőkön kívül kapha-tók a most annyira divatos szürke szarvasbőr cipők is. Az árak föltűnően jutányosak, külö-nös tekintettel a pünkösdi nagy forgalomra. Ezért Porter Vilmos Nagy Aruházat a Szabad-ságtéren a vásárló közönség bizonyára töme-gesen fogja fölkeresni.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fog-szépítő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weiszna, Aradon.

— **T. Üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Minorita-palota. — Telefon 265. szám) képvise-lősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyom-dánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát ér-deklő megbízásokat.

Iskola, tanító és diákok nélkül.

(A kurtakeri népoktatás.)

Arad, május 22.

Aradmegye közigazgatási bizottságának legutóbbi üléséről beszámolva, irtunk a *kurtak-éri* gör. kel. iskoláról *Varjassy* Árpád kir. tanfelügyelő előterjesztett jelentése alapján. A közleményre *Ungureán* Ambrus gör. kel. román lelkész, kurtakeri iskolaszéki elnök reflektál most, védelmezni óhajtván a közigazgatási bi-zottságban megrovott iskolák vezetőit.

Vasady Lajos segédtanfelügyelő — mondja a közlemény ama részéről szólva, mely szerint a látogató segédtanfelügyelő nem talált az isko-lákban senkit — fél tíz órákor tért be a fiúiskolába, a honnan a gyermekeket a ta-nító már haza bocsátotta. Azon körülmény, hogy a gyermekek oly korán bocsátottak haza, abban leli magyarázatát, hogy a tani-tók az 1902. évi december 18-án kibocsá-tott tanterv és órabeosztást követik, mely szer-int az egy tanítós iskolában az első és máso-dik osztály tíz órákor bocsátandó haza. A ta-nítók vallomása szerint ők nyolc óra előtt kezd-ték meg a tanítást és tíz előtt bocsátották haza a gyermekeket, az ő órájuk szerint. Nyilvános óra, például toronyóra a községben nincs.

A látogatás — mondja tovább — maga is igen „naivnak” tűnik fel. Az egész egyházmeg-yeben ugyanis 27-én kezdték meg az elő-adást, s ezt a tanfelügyelő is tudhatta. A tani-tók mindennek dacára már 24-én pénteken ta-nítottak, hogy legalább 27-re, hétfőre legyen rendesen látogatott az iskola. Az a tapasztalat ugyanis, hogy a vakáció után igen gyéren je-lentkeznek a tanulók. A látogatáskor is 8 fiú és 6 leány volt a fiú-, illetve leányiskolában. Két órán át — jegyzi meg a lelkész — 6—8 gyerekkel egyfolytában tantárgyakkal foglal-kozni nem szabad, sőt bűn.

Nem áll, hogy előtte a tanítók azt vallot-ták volna, hogy a tanítás oly előre haladott, hogy nem volt érdemes előadást tartani, ha-nem igenis azzal mentegette magát a tanító, hogy a jelenlevő gyermekekkel a napi teen-dőit bevégezte.

Téves, hogy az osztálynaplót megnézte volna a lelkész. Azt a tanítóval egyetemben végezte a tanfelügyelő, kinek a tanító a kellő magyarázatot meg is adta, hogy t. i. 7-től (és nem 4-től) 12 ig azért nincs bejegyzés, mert ezen idő alatt a tanító a községben az óvoda-és tankötelesek összeírását végezte; 12-től 24 ig pedig husvétii szünidő volt.

Nagyon merésznek mondja a lelkész ama állítást, hogy a tanítók páratlan hanyagságot árultak volna el. Erre azt válaszolja, hogy mióta Kurtaker fennáll, annyi gyermek nem járt iskolába, mint most. Nem vezették hanya-gul a mulasztási naplót, sőt ügybuzgóságuk

folytán annyira össze-vissza bírságolták a szegény népet, hogy kénytelen volt a lelkész a bírságok leírását indítványozni.

Végül panaszosan említi fel, hogy a tanítók az idén még egy fillérnyi fizetést sem kaptak, s a múlt évből 130 korona a követelésük. Ezt kellett volna a közigazgatási bizottság elé terjeszteni és a lapban hozni, nem pedig olyan dolgokat, melyek a jegyzőkönyvbe fel sem vették. Ilyen rosszindulatú jegyzőkönyv fel sem vették, mert aláírását megtagadtam volna.

Eddig a lelkész ur reflexióinak lényege, de az elvitázhatalan igazság érdekében a kir. tanfelügyelői hivatalban betekintett hivatalos okmányok és szerzett információk alapján a következőket jegyezzük meg:

Tény az, hogy a lelkész ur által is aláírott hivatalos jegyzőkönyv szerint „Bár szünnap nem volt, az iskolában sem a fiuknál, sem a leányoknál délelőtt fél 10 órakor növendék nem volt található.” Tanítás más román iskolákban is volt, sőt egy kevés ideig Kurtakéren is, a mint azt a tanító ur előadta.

A tanítónő által vezetett napló természetesen nem volt megtekinthető, mert a tanítónő, osztályában nem jelentkezett, bár a kir. s. tanfelügyelő a tanítói lakás ablaka előtt haladt el a tanterembe. Különben a dolog érdeme a körül forog, hogy április 25-én a tanító szerint csak 8 növendék volt jelen a beiratkozott 133 közül, a mulasztási naplóban még sem volt egy mulasztás sem kitüntetve, pedig a névsor-olvasásra juthatott volna egy kis idő. A törvény fél napi mulasztások kitüntetését követeli. Az egész 1902-3 ik tanévről különben egyellen bírságolási esett történt.

A mi végül a tanítók fizetési hátralékát illeti, ha a hátralékos összeg olyan régi, miért nem tett már régen jelentést a tanító ezen körülményről a kir. tanfelügyelőséghez, a mint teszi ezt számtalan megyebeli hitfelekezeti tanító s miért nem mondták be a hátralékos fizetés felhajtására vonatkozó óhajt a felvett jegyzőkönyv X. pontjánál, a hol ez a kérdés áll: „A tanító pontosan megkapja-e illetményeit?”

Ezzel reméljük tisztázva van az egész ügy, a mely úgy látszik, hogy Kurtakéren egy kis elérzékenyülést támasztott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Fogházra ítét képviselő. Szegedről táviratozzák: A Csongrád megyei Ellenzék ellen a törvényszék megindította kaució nélkül való politizálás miatt az eljárást. Ez időben három szerkesztője volt a lapnak: Sima Ferenc, Máté László és dr. Molnár Jenő orsz. képviselő. Időközben Sima Ferenc Amerikába ment, Máté Lászlót pedig csalás és váltóhamisítás miatt elítélték tíz hónapi fogházra, a melyet most ül. — Ilyesformán, mikor az ügy a főtárgyalásra megérett, Molnár Jenő dr. magára maradt. — A szegedi kir. törvényszék a ma tartott főtárgyaláson Molnár Jenőt, három esetben elkövetett sajtóvétségért két havi fogházra és 600 korona pénzbüntetésre ítélte. Molnár az ítélet ellen felebbezett.

§ Humberték pöre. Párisból írják: A szenzációs világszalás hősei nemsokára újra aktuálisak lesznek. A jövő hónap második felében, a parlamenti ülészek befejezésével lesz az esküdtészi tárgyalás, amelyről annyi sokat vár a közönség, a hitelezők kara és Humbertné asszony. A szenzációs csalónő természetesen most is erősen bizik abban, hogy felmentik. Konokul megmarad pedig amellet, hogy mit sem vall a vizsgálóbíróknak.

— Majd az esküdték előtt fogok beszélni. Addig nem. Hanem amit a tárgyaláson hallani fognak, az meg fogja reszketetni egész Franciaországot.

Ezek a szavak, amelyeket már több ízben hangoztatott, bizonyos körökben nagyon kellemetlen hangulatot keltek. Lappangó bűnök egész özönét sejtik az affér mögött, amely kompromittálni fog egész sereg magas állású urat. A vizsgálat a legerélyesebben folyik. Már együtt vannak az iratok, sőt azok is, amelyek a nem létező Crawford testvérek létezését köz-

jegyzőleg bizonyítják. A nevezetes család különben jól érzi magát a börtönben. Humbertné, aki kissé gyengélkedett, ismét visszanyerte humoros szellemét, jó étvágygyal költi el pompás ebédeit, amiket a legjobb restauratókból hozat. Romain Daurignac verseket ír és a naplóját rendezgeti. A család többi tagjai sem panaszkodnak s mindannyi meg van győződve arról, sőt hangoztatják is, hogy ők bírói tévedésnek áldozatai.

NAPIREND.

Május 23. Szombat. Róm. kath. naptár: Dezső. — Protestáns naptár: Dezső — Izraelita naptár: Sabbat, Bech. — Görög-keleti naptár (május 10.): Simon. — A nap két 3 óra 58 perckor, nyugszik 7 óra 22 perckor.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekiye-muzeum helyisége melletti ülésterem.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, száraz.

Május 23. Az aradi és csanádi egyesült vasutak részvénytársaság közgyűlése délelőtt 11 órakor. — A magyar szent korona országai vöröskereszt-egylete új-aradi fiókjának hangversenyyel egybekötött táncvigalma (Martini-vendéglő.)

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér, (Minorita-palota.)

Telefon 265.

Teljesen ujjonnan felszerelve és fényesen berendezve.

!! Feltűnő olcsó árak !!

!! Figyelmes és udvarias kiszolgálás !!

!! Ujdonság !!

20 fénykép 4x6 cm. nagyság 1.20 korona.

50 fénykép 4x6 cm. nagyság 2.40 korona.

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér, (Minorita-palota.)

Telefon 265.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, május 23.

Hűvös szeles időnk még egyre tart, bárha a vegetációt nem gátolja, a buza meleg napot kíván.

A mezei munkálatok serényen haladnak, mert a hetivásár kis arányu.

A mai hetivásáron alig 6—700 métermázsa buza és 4—500 métermázsa tengeri került forgalomba, valamivel jobb áron.

Mai gabona-árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 7.05—7.10.

Buza közép 6.85—6.90.

Tengeri 5.90—6.00.

Rozs névleges jegyzés 5.60—5.80.

Arpa névleges jegyzés 5.20—5.40.

Zab névleges jegyzés 5.20—5.30.

Az irányzat változatlan.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Május 23. —

Magyar csobrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban 114—6 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 122—4 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 121—2 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 120—1 fillérig.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, május 23.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv gyöngye. Nyugodt irányzat mellett 14,000 métermázsa került forgalomba, változatlan áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Estitőzsde. Berlin 1 $\frac{1}{4}$, Páris 15 el olcsóbb.

Zárás 12 órakor:

Buza májusra	7.65—7.66
Buza októberre	7.41—7.42
Rozs októberre	6.45—6.47
Zab májusra	5.80—5.81
Zab októberre	5.45—5.47
Tengeri májusra	6.38—6.39
Tengeri júliusra	6.37—6.38
Répe augusztusra	12.40—12.50

Zárás 6 órakor:

Buza májusra	7.62—7.63
Buza októberre	7.39—7.40
Rozs októberre	6.45—6.46
Zab májusra	5.75—5.77
Zab októberre	5.44—5.46
Tengeri májusra	6.33—6.34
Tengeri júliusra	6.35—6.36
Répe augusztusra	—

Zárás 5 órakor:

Osztrák hitelrészvény	659.—
Magyar hitelrészvény	730.50
Leszámitolóbank részvény	456.—
Rima-Murányi vasúti részvény	478.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	681.75
Közuti vasút	612.75
Városi villamos vasút részvény	313.—

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsde.

Budapest, május 22.

Magyar aranyjárdék 4%	121.25
Magyar koronajárdék 4%	99.50
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	91.60
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	—
Magyar keleti vasút	—
Magyar földtehermentesítési kötvény	99.30
Magyar itálmegváltási kötvény	—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	99.50
Magyar nyereségsorsjegy kölcsön	200.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	157.—
Osztrák papírjárdék	100.40
Osztrák járdék ezüst	100.40
Osztrák járdék arany	121.25
Koronajárdék	101.—
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Osztrák-magyar bankrészvény	1635.—
Magyar hitelbankrészvény	731.75
Osztrák hitelbankrészvény	671.—
Osztrák-magyar államvasút	683.—
40 frankos arany (Napoleonkor)	19.06
Német birodalmi márka	117.02
London	239.65
Páris	95.22
40 márkás arany	23.42

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.31
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szmv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvoat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.34
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.06
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között.

Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05

S z e s z ü z l e t.

— Május 22. —

Mai jegyzésünk: Késszárú nagyban nyers szesz 114 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Bedrótolt mosók 12'80—13'— korona mmásánként.

REGÉNY-CSARNOK.

Klára grófnő.

— Francia regény. —

Fordította: Ritt Gyula.

[28]

(Folytatás.)

— Eleget tud, nemde? — válaszolt Claire keserű mosolylyal. — Most már érteni fogja szavaimat, hogy nevünk becsületét, jó hírét, akarom képviselni.

— És... mindaz igaz, amit a levél tartalmaz?

— Igaz; addig, hogy engem szerencsétlenné tett, ... ő engem kimondhatatlan boldoggá tett.

— Tehát igaz... a gróf játékos... a gróf...?

— Csak volt, kedves barátom, — szölt közbe Claire határozott hangon. — Mindaz volt, amit a levél róla mond... de szerelmem kigyógyította őt és én akarom, hogy szerelmem az ő jó hírét, nevét és becsületét is visszaállítsa, még akkor is, ha az ellenfél golyója leteritné.

Clarie-t büszke öröm töltötte el. Minden gyöngesége, minden aggodalma elmúlt.

A komorna féltékeny nyitott be az ajtón.

— Bocsásson meg méltóságos grófnő, ... én mondtam ennek az urnak, hogy ma nem lehet ő méltóságával beszélni, de ő nem tágít, mindenáron bebocsáttatást kér.

— Egy ur akar velem beszélni? ... ki az?
A komorna egy kártyát nyújtott át a grófnőnek.

— Jaques Gilbois? Ah, ez ép alkalmas időben érkezik! Bocsásd be ezt az urat... Nos, jó barátom, eltalálja amit atyám levelére adni fogok? ... Ne, ne menjen még, maradjon nálam, ... talán, ... még szükségem lesz önre, ha erőm elakarna hagyni...

A komorna bevezette a ravasz tekintetű bankárt.

— Méltóságos grófnő, — kezdte Gilbois — bocsásson meg, ha alkalmatlan volnék. Már korábban óhajtottam tiszteletemet tenni, de az illem és az udvariasság visszatartottak.

— Ne szaporítsa a szót, uram. Férjem tartozása ügyében jött, ugyebár?

— Méltóságos asszonyom tudja? ...

— Tudom, csak az összeg nagyságával nem vagyok tisztában.

— Szabad ezen ur előtt beszélnem?

— Beszéljen! Semmi titkom sincs a lelkész ur előtt. Tehát mily összegű a férjem tartozása?

— Méltóságos asszonyom, nyugodt lehet, hogy sohasem alkalmatlankodtam volna, ha a gróf ur elegendő biztosítékot tudott volna nyújtani. A vél tlen folytán megtudtam, hogy a gróf ur más biztosítékot nem nyújthat nekem, mint a szavát... bár nem akarok kételkedni...

... de tudomásom szerint nagy jelzőlog kölcsön van betáblázva az alenconi birtokra s a kötvényeknek méltóságos grófnő a tulajdonosa.

— Téved, én nem vagyok birtokosa, hanem az atyám. Én csak élvezője vagyok azoknak.

— Oh, hisz az egyre megy, — válaszolt Gilbois udvarias mosolylyal. — Követeléseim biztosítására, Walter ur beleegyezésével talán átengedhetne nekem egy kötvényt, méltóságos grófnő...

— Atyám nem fog beleegyezni abba. Gilbois megijedt.

— Walter ur tudni fogja, hogy mit eredményez majd ellenállás a... a gróf ur becsületszavát...

— Ki lesz elégtve uram, ne ijedjen meg. Én kezeskedem érte...

— Méltóságos grófnő nagyon kegyes. Én föltétlenül megelégszem kezeskedésével... de azt... írásban szeretném...

— Férjem adóslevelét magával hozta?

— Parancsára, grófnő...

— Mutassa! ... Fél talán, hogy elrabolom

öntől? — fűzte hozzá megvető mosolylyal, amint észrevette a bankár vonakodását.

— Ah, dehogya, ... itt az adós levél, ... ez a főösszegekről szól... 350.000 franc.

E nagy összeg említésénél a lelkész öszszerezte. Claire büszke vonása mitsem változottak.

— Járatlan vagyok az ily ügyekben, hol kell aláírnom az adóslevelet?

— Itt, a gróf ur neve alá kérem...

Claire, iróasztalához lépett. A lelkész közbe akart szólni, de Claire hallgatást intett neki. Aztán biztos kézzel, határozott vonásokkal aláírta az adóslevelet és visszaadta Gilboisnak.

A bankár alázatosan meghajolt.

— Így már minden rendben van?

— Tökéletesen. Fogadja legmélyebb köszönetemet grófnő! ...

— Kérem... ne tovább... Isten őnnel uram... — szölt Claire elfordulva a bankártól, mialatt tekintete az ablakon át az utcára esett. Egy csukott kocsis lassu lépésben közeledett a palota felé. A kocsis mellett ült János, a gróf inasa.

Claire az ablakhoz rohant és hirtelen föl-szakította.

— O az... Renée! — kiáltott föl. Hiába akarta a lelkész visszatartani, Claire kifutott az ajtón, le a lépcsőn... a portás abban a pillanatban nyitotta ki a kaput... Monticon hadnagy belépett.

— Hol van a férjem... Hol van Renée?!

— kiáltott elébe örületes kétségbeeséssel, velőt-rázó sikojjal.

— Méltóságos asszonyom... mérsékelje magát...

— O meghalt... meghalt?!

Ki akart rohanni az utcára, de Monticon márkí erővel tartotta vissza.

— Méltóságos grófnő... az égre kérem... mérsékelje magát... csillapodjék... Férje él... él... él...

— O él... él... él... Kezeivel a levegőbe kapott... elsötétült előtte minden, érzékei eltompultak... megtántorodott és eszméletét veszítve Monticon karjába hanyatlott.

A kocsis a lépcsőkhöz ért, a cselédség elősietett. Baleset érte a gróft, mondogatták, de azért mindegyik tudta, hogy voltaképp mi történt, mikor a vérbe borult gróft, ki önkívületlen feküdt barátai karjaiban, lassan, óvatosan felvitték a lépcsőkhöz.

Senki sem figyelt már Jaques Gilbois bankárára, ki féltékeny gonddal rejtette tárcájába az értékes okmányt és észrevétlenül hagyta el a palotát. Az utcán mélyen föllélegzett és kezét erősen szoritotta a tárcához, melyben a papírok feküdtek.

O még idejében érkezett! ...

(Folytatása következik) SA

Szőlőbirtokosok

Faluzók, nyaralók

Vagy majálisozók

Lóversenyre rándulók

Szóval Aradról távozók

becses figyelmébe ajánlom delikatesz üzletemben kapható finom falatokból s italokból álló nélkülözhetetlen utazólakat!

Záray Géza,

husdelikatesz gyártó.

Telefon sz. 432.

Elveszett kutya

Egy egészen fehér Foxterrier nőtény kutya, jobb fülén barnás, nyakravalóján Tagányi Sándor Pankotán felirással — elszökött.

A becsületes megtaláló Battyányi-utca 24. szám alatt illő jutalomban részesül.

Folies Petite

elsőrangú orfeum-társulat.

Korányi J.

zeneszerző

Fodor A.

artista művezető

igazgatásuk alatt.

Ma és mindennap

a Központi szálloda

kerthelyiségében

(kedvezőtlen idő esetén a teremben)

előadást tart

válogatott műsorral.

Amidőn társulatunkat elsőrendűnek jelezük, nem vezetjük a n. érdemű közönséget tévutra, mert nem kímélve sem költséget, sem pedig fáradságot, elértük azt, hogy társulatunk bármely világvárosi elsőrendű orfeummal bátran felveheti a versenyt, lévén társulatunknak 14 elsőrendű művész és művésznője.

Amidőn kérjük, hogy szerény állításunkról meggyőződni sziveskedjenek, magunkat a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva maradunk tisztelettel

Az igazgatóság.

Családi műsor.

Kezdeté 9 órakor.

Belépti-dij 1 korona.

Előadás után cigányzene reggelig.

Tanító urak figyelmébe.

Kitűnő

vizsgai jutalom könyv.

Vaday József. Tanulók vezérkönyve kötve 1 kor. diszkötésben 1 kor. 80 fill.
Országszerte használatban levő

vizgalapok

helyes vonalozással.

„Haladás” vizsga'ap bekötési tábla, melylyel mindenki önmaga kötheti be vizgalapjait, piros vagy fekete színben, használati utasítással darabja 1 korona.

Kérjük a tanító urakat kiadásainkat, melyek számot tevők, az ország könyvpiacán iskoláikba bevezetni.

Csik János 16 fali olvasótábla.

" ABC.

" II. oszt. olvasókönyv.

" III. oszt. olvasókönyv.

" IV. oszt. olvasókönyv. (Sajtó alatt.)

Kun-Fülöp Csatt. Gazdasági Ism. iskolák olvasókönyv.

Záray Odön. Földrajz a IV. oszt. számára.

Csik János. Földrajz a III. oszt. számára.

Arad megye térkép-vázlata 6 fill.

Térképe (sajtó alatt.)

Lejtényi Sándor-féle térkép vázlatok. Az öt világrész (külön külön). Magyarország és osztrák magyar monarchia térkép-vázlatai darabja 6 fillér.

Értesítő a népiskolák részére az új utasítás szerint (sajtó alatt.)

Dr. Hunyady. A helyesírás rendszere.

Megjelentek

INGUSZ I. ÉS FIA

kiadásában Aradon.

Tolvajfurfang.

Történetek a tolvajok, zsebmetszők, sikkasztók, csalók szédelgők stb. életéből
Irtá: MIHALYFALVI I. Rendkívül érdekes könyv.

Tartalom:

A kincs. — A gavallér. — Az ékszer-tolvaj. — A huszár és a lopott óra. — A hagyaték. — Van még becsületes ember. — Hozziakjak Demitriu. — A pénzhamisító. — A gyomorgörcsök. — Az árendás tehene. — A bíró órája és a corpus delicti. — Az utitárs. — A marhakereskedő gyilkosai. — Az aszszony panasza. — Az amerikai társ. — A féllábra való czipő. — A tót mint hercegprimás. — Hogyan menekült meg Braunschweig az akasztófától — Egy ügyes zsebtolvaj. — A házasságlevél. — A bái toillet és a pulyka. — A ki gyűrűt árul. — A talált tárcza. — A végrendelet. — A földbirtokos. — Koritovszky. — A járadék. — A ezres bankjegy. — A járadék. — A nővadász. — A ritka könyvek. — Mi van a tűz alatt? — A keleti meg a nyugati vonás. — A gróf ur és az inasa. — A vizitáló tolvaj. — A kapós kép. — A lidércz. — A falánk lidércz. — A hamis pénz forgalomba hozatala. — Szökés a fogházból. — A szőlősgazda és a zsidó. — A csempész bosszúja. — A százas bankjegy. — Az ünnepegy vége. — A koldusok. — Az üldözött hölgy. — A megduplázott pénz. — Az olcsó bárányok. — A tisztasági felügyelő. — Az előkelő vendég. — A zálogcédula. — A szép kliens. — Leó szerelme. — A sirásó. — Az ideál. — Eladó üzlet. — Az értékpapírok. — A beteg tehén. — A bübajosság. — Hamis anya. — A kölcsön. — Amerikai történet. — A furfangos utitárs. — A zsákmány biztosítása. — A tánczlecke. — A zsebtolvajok. — Az aláírás.

Ára 2 korona 40 fillér.

Megrendelhető a „Törvenyszéki és Rendőri Ujság“

kiadóhivatalában.

1119

Budapest, VIII., József-körút 41.

Allein echter Balsam
aus der Schatzkammer-Appothek
- 411
A. Thierry in Pragada
bei Föhitzsch-Deuerbrunn.

Miért szenved ön?

ha biztos kitétele van a gyógyulására minden még oly régi seb is meggyógyul és mentve lesz minden fájdalmas műtétől, ha

Thierry Adolf egyedül valódi

CENTIFOLIA KENŐCSÖT

használja kiváló hatással sebek gyógyulására és fájdalmak enyhítésére fellímulhatatlan. A valódi Centifolia szappan alkalmazható: mellfájás ellen gyermekágyassoknál, a tejáradat csökkenésénél, mellkeményedéknél, ceuzos állapotoknál, nyílt sebeknél, dagadt lábaknál és ceuztu ellen vágás, szúrás, lösebek és ütéseknél, gonyedéss sebek, Carbunkulus és minden égési sebek ellen. Fagyos teureseknél, fekvés által előidézett sebeknél, betegknél, gyermeksebeknél stb.

THIERRY A. gyógyszerész balzsam és centifolia kenőcse.

Ezen két gyógyszerünkben utólrhetetlen szer nincs kitéve megromlásnak, hanem ellenkezőleg, mentől régebbek, annál értékesebbek és hatásosabbak, ugyintén nem szenvednek sem a fagytól sem a forrástól, mert is minden időben alkalmazhatók. Csaknem mindig eredményt és segítséget hoznak, mindenestre azonban, hogy nem szabad hamisítványokhoz, vagy érték- és hatástalan ugynevezett pózerekekhez nyulni, mely csak azáltal pénzkidobás, hanem tartuk magunkat ezen két régóta bevált, olcsó, megbízható s a mellett teljesen ártalmatlan, világihirt szerekekhez, melyeket minden háznál készletben kellene tartani. Ahol nem kapható a valódiság minden ismeretőjeivel, rendeljük egyszerden direkt a következő czímen:

THIERRY (A.) gyógyszerész védangyal-gyógyszertára Pragada, Rohitsch-Sauerbrunn mellett.

Budapesti főraktár: Török J. gyógyszerárban, Király-utca. Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.

Az idényre!

„Fuchsol“ bolha- és poloska tinctura, nemcsak bámulatos hatásával tuhaladja az eddigi összes szereket, hanem mert folyékony vizsinű és illatos. Foltokat, vagy piszkot nem hagy maga után vissza és a belégző-szervekre nem kellemetlen. Továbbá

„Fuchsol“ moly- és svábbogár-por

kiadós, és még utólag is ható szer.

Prospektusok, és számos elismerő iratok hatóságoktól, valamint árjegyzékek kívánatra ingyen küldetnek.

Kiváló szer minden rovar ellen.

„Fuchsol“ kémikai laboratóriuma

2571

UJHAZY ÁRPÁD ÉS TÁRSAI

POZSONYBAN, Vörösmarty-utca 7. szám.

Hirdetések

Aradi Közlöny Naptára

1904. évfolyamára

már elfogadtatnak.

Az Aradi Közlöny előfizetői ingyen kapják és más uton meg nem szerezhető.

Hirdetési díj: egy egész oldal 40 kor., egy fél oldal 30 kor., egy negyed oldal 20 kor.

PSEPHOFER J. vértisztító labdaccai.

Kétfedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszerekből készlet nem volna található. Számítalan orvos által ezen labdacok házi-szerű ajánlataik minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek, mint epó-zavarok, májbajok, kólika, vértelülások, aranyér, béltelenség s hasonló betegségeknél. Vérsztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység s az abból eredő bajoknál is, így sápkórnál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vérsztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legeskelelyebb fájdalmat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermekek által is bevéhetőek.

Ezen vértisztító labdacok csak a Pserhofer J.-féle az „Arany biradalmi almához“ címzett gyógyszerárban Bécsben I., Singerstrasse 15. sz. a. készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik, 1 frt 05 krba kerül. Az összeg előzetes bekiüldésénél bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 26 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 krba kerül.

Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánaütanák: ennek következtében keretük csak a Pserhofer J.-féle vértisztító labdacokat követelmél és csak azok tekinthetők valódiaknak, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással, fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással, vörös színben van ellátva. A számtalan hálaíratból, melyet a labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csak néhányat említtünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, azokat tovább fogja ajánlani.

Tisztelt Pserhofer ur!

Köln, 1893. április hó 30-án.

Legyen oly szives és küldjön nekem temét 5 tegeremet az ön felímulhatatlan vértisztító labdaccaiból néanvéttel. Fogadják az uton is a legmélyebb köszönetemet labdaccai csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel

Pawlistuk Ferencz, Köln, Lindenthal.

Tekintetes ur!

Hrasche, Földnik mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Isten akarata volt, hogy az ön labdaccai kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom. Ön gyermekében meghiltem olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatraméltó labdaccai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg önt ezért ezerszer Nagy bizalom van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Kniffcz Teréz.

Mélyen tisztelt ur!

Bécs-Ujhely, 1887. nov 9-én.

A legforróbb köszönetemet mondok ezennel önnek 60 éves nagygenem nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhuruban és vízkórságban, már életét is megunta, melyről egyébként

Bernhardt alpesi-fü ligueur, Bernhard W. O.-tól Brogenzben, egész üveg 2 frt 40 kr., fél üveg 1 frt 40 kr., negyed üveg 70 kr.

Amerikai közvénykenőcs, gyors és biztos hatásu, legjobb szer minden köszvényes és csuzos bajok, u. m.: genuagybantalom, lagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, íofájás, fúiszagatás, stb. stb. ellen 1 frt 20 kr

Angol osodabalsam, Pserhofer J.-tól, egy üveg 50 kr

Fagybalsam, Pserhofer J.-tól. Évek óta a fagyos tagokra és minden idült sebre, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsög 40 kr. Bérmentve 65 kr

„Stoll“-féle Kolapraparatumok, kitűnő szer gyomor és bélbetegségeknél.

Kola-szír vagy bor, 1 liter 3 frt, fél liter 1 frt 60 kr., negyed liter 85 kr

Golyva-balsam, Pserhofer J.-tól, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bérmentve 65 kr

Élet-esszencia, (prágai csoppek), Pserhofer J.-tól, megrontott gyomor, rossz emésztés, és mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszér, 1 üveg 22 kr., 12 üveg 3 frt.

Utifüvedv, Pserhofer J.-tól, egy alt. ismert kitűnő háziszér hurut, rekedtség, görcsös köhögés stb. ellen, 1 üvegcse 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 frt 50 kr

le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kaptam az ön kitűnő vértisztító labdaccaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel

Weinzettel Josefa.

Tekintetes ur!

Eichengraberamt, Gföhl mellett, 1893. márcz. 27.

Alulírott ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdaccaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, a hol csak alkalman nyílik a szenvedőknek legnehezebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetésés szerinti használatára önt ezennel felhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

Götschdorf, Kolbach mellett, Szilézia, 1898. okt. 8-án.

T. ur! Felkérem, miszerint az ön vértisztító labdaccaiból egy csomagot 6 labozzal küldeni sziveskedjék Csakis az ön csodálatos labdaccainak köszönhetem, hogy egy gyomorhajból, mely engem öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyuk tisztelettel

Zwickl Anna.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-tól. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve. Egy elegáns nagy szelenczével 2 frt.

Általános tapasz, Steubel tanártól Utés és szúrás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, újképzés sebes, vagy sziuladt mell vagy más ily bajoknál, mint kitűnő szer 16n ki-probálva 1 üveg 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Általános tisztító-só, Builrich A. W.-tól. Kitűnő háziszér a rossz emésztés minden követ-keményseknél, u. m. fofájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás, stb. elléa. 1 csomag ára 1 frt.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az oxir. lapokban hirdett összes bel- és külf. gyógyszerérett különlegességek raktáron vannak és a készletben netán és levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. Postai megrendelések a leggyorsabban eszkoztetnek, ha a pénzüsszeg előre bekiüldés; nagyobb megrendelések utánvéttel küldetnek.

Valódiaknak csak azok tekinthetők, melyek használati utasítása a Pserhofer J. névaláírással és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírás-sal vörös színben van ellátva.

Védve védjegy által. Védjegy utazása szigoruan büntetettik.

PSEPHOFER J. gyógyszerész, „zum goldenen Reichsapfel“ WIEN, I., Singerstrasse 15.

2716

Legjobb a maguk nemükben

MAGGI

élelmiszerei.

581

Minden család számára legnagyobb értékkel bírnak.

Maggi ízesítésreminden leves-, bouillon-, mártás-
s főzeléknek stb.

meglepően jó ízt kölcsönöz.

Néhány csepp elegendő.

Üvegcistékben 50 fillértől kezdve.

CONSUMMÉ-TOKOK

táplálóleves készítésére.

1 tok egy adaggal 12 fill.

1 „ két „ 20 „

Egyszerűen, forró víz

rátöltése által, tehát

minden egyéb hozzá-

tét nélkül, azonnal elő-

állítható.

FRANCZIA LEVESEK

kétadagos táblákban dbja 15 db.

Erődús, könnyen

emészthető, egészsé-

ges levesek, melyek

csupán víz hozzátételével

azonnal készíthetők.

19 különféle fajtában.

Egy kísérlet meggyőzőbb mint bármely reklám.

Minden fűszer-, csemege-kereskedésben és drogueriában kapható.

APRÓ HIRDETÉSEK.Tudakeződéskorunknál kérjük a hirdetés alatt
lévő számokra hivatkozni.

Az apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen ingyen ad
és hirdetőket felvesz a kiadóhivatal.
József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri be-
iktatásának ára 4 fillér, vastagabb
betűből 8 fillér. — Cselédet kereső
vagy cselédnek ajánkozó apró hirde-
rés 20 szóig 50 fillér, minden további
szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok
50—60 fillért és 1 koronáért kapha-
tók lapunk elárulító helyein.**Kiadó bolthelyiségek.**Az aradi gör. kel. román templom
melletti egyházmegyei épületben
lévő Huzó István által bérelt kávé-
házi helyiség átalakítása folytán
f. évi július hó 1 napjától kezdve
több bolthelyiség kiadó. A Consis-
toriumi házfelügyelőség, Batthyányi
utca 1. sz. 1176**Intelligens,**28 éves rom. kath. csinos megje-
lenésű szőke nő, beszél magyar,
román és németül, főzni jól tud,
gazdaságot érti, szegénysége miatt
kisebb gazdasághoz ajánlkozik vi-
dékre. Levelek „Munka szerető”
jelige alatt Arad, Csiky Gergely-
utca 10/a. sz. 5 ajtó kéretnek. 1188**Lakást keresek.**Négy nagy szobás lakást keresek
augusztusra a főtéren, vagy annak
közeliében. Ajánlatot „Nagy szo-
bák” című kiadóhivatalba kérek.**Permetezők**

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetezők alkatrészei a rézol-
dattal semminemű érintkezésbe
nem jönnek s így azokat sem meg-
támadni, sem eldugni vagy meg-
rongálni nem képes. Ára 82 kor.,
8 évi ingyen javítással.**Hönig Frigyes**

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott

Borszivattyuks hozzávaló legjobb minőségű gum-
micsövek.**Tüzi-fecskendők**s hozzávaló legjobb minőségű belül
gummizott kenderömlők és kútsk.
Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.**KINTZLER ZOLTAN**

Gronometter művészt és ókszerész

Arad, Andrassy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer

kapható. 321

Pontos és szolid kiszolgálás!

Városi és megyei telefon 115.
Tisztelettel felhívom mélyen tisztelt ve-
vőim és a n. é. közönség szives figyelmét,
hogy 855színes bőr különlegességeim a
tavaszi idényre megérkeztek.Rendeléseket a legkisebb dívat szelint
pontosan eszközölk.**Seelinger M. Andor**

uri és női minta cipészete

Arad, Szabadság-tér.

Városi és megyei telefon 115.

Váradai Jánosúr, Arad Hunyady ezelt Fekete
kútya-utca (a Hunyady kávéház-
zal szemben.)Elad, vesz és szakszerűen javít min-
denféle órákat, végez e szakmába
vágó műveleteket pontosan 2 évi
jótállás mellettRaktáron tartok mindennemű
aranyeműt, veszek tört aranyat
és ezüstöt. 699

347—1903. tkv. szám.

Árverési hirdetményi kivonatAz ujaradi kir. járásbíróóság
mint tkvi hatóság közhírré teszi,
hogy az Első leánykiházasítási egy-
let budapesti cég végrehajtatónak,
Gerhardt Ferencz végrehajtatászen-
vedett 108 kor. 68 fillér tőkeköve-
telés és járulékal iránti végrehaj-
tási ügyében az ujaradi kir. járás-
bíróóság területén lévő, Ujarad köz-
ség 473. tjkvben A. I. 1267/b.
hrsz. alatt felvett ingatlanból Ger-
hardt Ferenczet illető fele részre
1032 koronában ezennel megállá-
pitott kikiáltási árban az árverést
elrendelte és hogy a fentebb meg-
jelölt ingatlan az 1903. évi június
hó 22. napján délelőtt 10 órakor
ezen tkönyvi hatóságnál megtar-
tandó nyilvános árverésen a kikiál-
tási áron alól is eladatni fog.A többi árverési feltételek ezen
kir. tkönyvi hatóságnál és Ujarad
községánál tekinthetők meg.Kelt Ujaradon, a kir. járásbíró-
ság, mint tkvi hatóság 1903. évi
február hó 6-án.Horkay István,
kir. albró.

1187

ARADON,

**Salacz Gyula-utca 2.
Kalmár József**

műszerész

ajánlja jó minőségű

kerékpárjait.Raktáron tartok elsőrendű külső és
belső gumikat és minden a kerék-
párhoz tartozó felszerelési tárgyakat.
Olcsón és jótállás mellett végzek**kerékpár javításokat.**Villanyos csengő és telefon beren-
dezéseket szakszerűen és jótállás
mellett készítek. 806

Telephon szám 242.

Zálogcédulákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-
tárgyakat készpénz fizetés mel-
lett a legmagasabb árban vesz**DEUTSCH IZIDOR**

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legol-
csóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 703

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Pályázati hirdetmény.A mászlaki hitelszövetkezet, a mászlak-remetei állomáson
gabonarakart

szándékozik építeni.

Felhívatnak az építésre vállalkozni szándékozók, hogy zárt
írásbeli ajánlataikat május hó 30-áig az intézet igazgató-
ságánál adják be. A terv és költségvetés — mely szerint az
építési költség 20514 korona — az intézet hivatalos helyisé-
ben megtekinthető.**Mászlaki hitelszövetkezet**

mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja.

Sozanski János,
igazgatói elnök.

1192

Butor-gyáramat

Választó-utcából

Magyar-utca 5. sz. házamban,

külön e célra épített nagy helyiségekbe

helyeztem át.**Steigerwald A.**

butorgyáros

1027

Arad, Andrassy-tér 15.